

**SLOVENSKÁ POĽNOHOSPODÁRSKA UNIVERZITA
V NITRE
FAKULTA ZÁHRADNÍCTVA A KRAJINNÉHO
INŽINIERSTVA**

131929

POZEMKOVÉ ÚPRAVY - PRÍPRAVNÉ KONANIE

2011

Lucia Adameová

**SLOVENSKÁ POĽNOHOSPODÁRSKA UNIVERZITA
V NITRE
FAKULTA ZÁHRADNÍCTVA A KRAJINNÉHO
INŽINIERSTVA**

POZEMKOVÉ ÚPRAVY – PRÍPRAVNÉ KONANIE

Bakalárska práca

Študijný program:	Pozemkové úpravy a geografické informačné systémy
Študijný odbor:	4127700 Krajinárstvo
Školiace pracovisko:	Katedra krajinného plánovania a pozemkových úprav
Školiteľ:	Zlatica Muchová, doc. Ing., PhD.

Čestné vyhlásenie

Podpísaná Lucia Adameová vyhlasujem, že som záverečnú prácu na tému „Pozemkové úpravy – prípravné konanie“ vypracovala samostatne s použitím uvedenej literatúry.

Som si vedomá zákonných dôsledkov v prípade, ak uvedené údaje nie sú pravdivé.

V Nitre 20. marca 2011

Pod'akovanie

Týmto spôsobom si dovoľujem úprimne poďakovať doc. Ing. Zlatici Muchovej, PhD., za pomoc a odborné rady, ktoré mi poskytla pri vypracovávaní tejto bakalárskej práce.

Zároveň úprimne chcem poďakovať mojej rodine, priateľom, ktorí ma materiálne a duchovne podporovali.

Abstrakt

Pozemkové úpravy – prípravné konanie

V úvodnej časti bakalárskej práce sme sa pokúsili o rešerš vývoja problematiky pozemkových úprav. Charakterizovali sme historický vývoj pozemkových úprav od prvej zmienky až po súčasný stav. Vo výsledkovej časti práce sme komentovali elaborát prípravného konania podľa Metodického návodu a zákona o pozemkových úpravách č. 330/1991, ktorý sa skladá z trinástich častí (napr. predkladateľ podnetu, dôvody nariadenia alebo povolenia PÚ, etapy a aktivity PÚ, rozpočet). Elaborát je podkladom k vydaniu rozhodnutia o nariadení alebo povolení pozemkových úprav. Nosnou témou výsledkovej časti práce bolo zadefinovanie otázok pre spracovanie anketového lístka. Následne sme ho rozdali 84 respondentom. Z vrátených ankiet sme vypracovali štatistické analýzy. Výsledkom práce je aj diskusia o súčasnom stave informovanosti širokej verejnosti o problematike pozemkových úprav.

Kľúčové slová: pozemkové úpravy, prípravné konanie, historický vývoj pozemkových úprav, pozemková reforma, register obnovenej evidencie pozemkov

Abstract

Land consolidations - Preparatory procedure

We tried to search the development problems of land consolidation in the introductory part of work. We describe the historical development of land consolidation from first mention to the current situation. In the score of the work we have commented on the pre-trial essay by Methodological guidelines and the Land Consolidation Act no. 330/1991. Act is composed of thirteen parts (eg, promoter of initiative, law or regulation permits of land consolidation, stages and activities of land consolidation, budget). Essay is the basis for the decision on regulations or permits for land consolidation. The main topic of this work was the score of the definition of issues the questionnaires for processing. We distributed it to 84 respondents. We developed statistical analysis from returned polls. The result of the work is also discussion about the current situation of awareness among the general public on the issue of land consolidation.

Keywords: land consolidation, pre-trial proceedings, the historical development of land consolidation, land reform, land register of the renewed registration

Obsah

Obsah	5
Zoznam ilustrácií	7
Zoznam tabuliek	7
Zoznam grafov	8
Zoznam skratiek a značiek	9
Úvod	11
1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí	12
1.1 História pozemkových úprav	12
1.1.1 Urbár	12
1.1.2 Pozemkové úpravy do roku 1908	13
1.1.3 Pozemkové úpravy po roku 1908	14
1.1.4 Pozemkové reformy	14
1.1.5 Pozemkové úpravy do roku 1948	17
1.1.6 Pozemkové úpravy po roku 1991	20
1.1.7 Usporiadanie pozemkového vlastníctva	20
1.1.8 Register obnovenej evidencie pozemkov	24
1.1.9 Pozemkové úpravy	27
1.2 Pozemkové úpravy	29
1.2.1 Dôvody pozemkových úprav	29
1.2.2 Obvod pozemkových úprav a obvod projektu PÚ	30
1.2.3 Účastníci konania PÚ	31
1.2.4 Etapy projektu	32
1.3 Konanie o začatí pozemkových úprav (Prípravné konanie)	33
2 Cieľ práce	36
3 Metodika práce a metódy skúmania	37
3.1 Podklady a materiály	37
3.1.1 Podklady	37
3.2 Postupy	38

4	Výsledky a diskusia	40
4.1	Elaborát prípravného konania	40
4.2	Obsah elaborátu	40
4.2.1	Predkladateľ podnetu	40
4.2.2	Názov projektu/skratka	40
4.2.3	Obvod pozemkových úprav (písomná a grafická časť)	40
4.2.4	Dôvody nariadenia alebo povolenia pozemkových úprav	41
4.2.5	Doterajšie skúsenosti s vykonaním projektov pozemkových úprav v danej oblasti	41
4.2.6	Zdôvodnenie projektu pozemkových úprav	41
4.2.7	Cieľ projektu pozemkových úprav	42
4.2.8	Očakávané výsledky projektu pozemkových úprav	42
4.2.9	Etapy a aktivity projektu pozemkových úprav, časový harmonogram	42
4.2.10	Rozšírenie skúseností a výsledkov projektu pozemkových úprav	42
4.2.11	Spôsob monitorovania a vyhodnocovania, vykonania projektu pozemkových úprav a splnenie stanovených cieľov	43
4.2.12	Rozpočet	43
4.2.13	Zoznam priloženej dokumentácie	44
4.3	Prieskum záujmu	44
4.4	Vyhodnotenie ankety	45
4.4.1	Charakteristika ankety	45
4.4.2	Matematické spracovanie údajov	45
	Záver	55
	Zoznam použitej literatúry	56
	Prílohy	58

Zoznam ilustrácií

Obr. 1	Príklad rozpisu cien rozpočtu jednotlivých etáp projektu	44
--------	--	----

Zoznam tabuliek

Tab. 1	Sumár ankety	46
Tab. 2	Anketová otázka 1	47
Tab. 3	Anketová otázka 2	47
Tab. 4	Anketová otázka 3	48
Tab. 5	Anketová otázka 4	48
Tab. 6	Anketová otázka 5	49
Tab. 7	Anketová otázka 6	49
Tab. 8	Anketová otázka 7	50
Tab. 9	Anketová otázka 8	50
Tab. 10	Anketová otázka 9	51
Tab. 11	Anketová otázka 10	51
Tab. 12	Anketová otázka 11	52
Tab. 13	Anketová otázka 12	52
Tab. 14	Anketová otázka 13	53
Tab. 15	Anketová otázka 14	53
Tab. 16	Anketová otázka 15	54

Zoznam grafov

Graf. 1	Znázornenie anketovej otázky 1	47
Graf. 2	Znázornenie anketovej otázky 2	47
Graf. 3	Znázornenie anketovej otázky 3	48
Graf. 4	Znázornenie anketovej otázky 4	48
Graf. 5	Znázornenie anketovej otázky 5	49
Graf. 6	Znázornenie anketovej otázky 6	49
Graf. 7	Znázornenie anketovej otázky 7	50
Graf. 8	Znázornenie anketovej otázky 8	50
Graf. 9	Znázornenie anketovej otázky 9	51
Graf. 10	Znázornenie anketovej otázky 10	51
Graf. 11	Znázornenie anketovej otázky 11	52
Graf. 12	Znázornenie anketovej otázky 12	52
Graf. 13	Znázornenie anketovej otázky 13	53
Graf. 14	Znázornenie anketovej otázky 14	53
Graf. 15	Znázornenie anketovej otázky 15	54

Zoznam skratiek a značiek

a pod.	a podobne
atď.	a tak ďalej
BPEJ	Bonitovaná pôdno-ekologická jednotka
cca	približne
č.	číslo
ha	hektáre
HTÚP	hospodársko-technické úpravy pozemkov
JRD	Jednotné roľnícke družstvo
k. ú.	Katastrálne územie
KN	kataster nehnuteľností
LPF	Lesný pôdny fond
LV	List vlastníctva
m ²	metre štvorcové
MN	Metodický návod
napr.	napríklad
nar.	nariadenia
NR SR	Národná rada Slovenskej republiky
ods.	odstavec
OPÚ	Obvodný pozemkový úrad
PP	Poľnohospodárska pôda
príp.	prípadne
PÚ	Pozemkové úpravy
resp.	respektíve
ROEP	Register obnovenej evidencie pozemkov
RVP	Register vlastníckych práv
SHTÚP	Súhrnné projekty hospodársko-technických úprav pozemkov
SNR	Slovenská národná rada
SPF	Slovenský pozemkový fond

SPPÚ	Súhrnné projekty pozemkových úprav
SR	Slovenská republika
t.j	to je
tab.	tabuľka
THÚP	Technicko-hospodárskych úpravách pozemkov
tzv.	takzvaný
UO	Určený operát
Zb. z.	Zbierky zákonov
ZRPS	Zjednodušený register pôvodného stavu

Úvod

Pôda je jednou zo základných zložiek našej planéty, bez ktorej niet na Zemi života. Kvalitu pôdy, resp. jej produkčnosť ovplyvňuje viacero faktorov ako napríklad spôsob poľnohospodárskeho obrábania, intenzita prejavov veternej a vodnej erózie, ekologická stabilita a čo je hlavné, aj usporiadanie vlastníckych vzťahov v poľnohospodársky využívannej krajine.

Dedičské a kúpno-predajné procesy však spôsobili delenie na množstvo malých celkov čo nakoniec spôsobilo utváranie malých pozemkov bez funkčného využitia. Tento stav množstva malých parciel, neusporiadanosti vlastníckych vzťahov je aj produktom dlhšie trvajúceho historického vývoja hospodárskych, spoločenských a právnych pomerov na Slovensku. Tento stav viedol k vytvoreniu rôznych nariadení, zákonov a opatrení, ktoré by ho vyriešili.

Hlavnou úlohou pozemkových úprav je odstránenie extrémnej rozdrobenosti pozemkového vlastníctva, zníženie veľkého počtu spoluvlastníckych podielov k jednej nehnuteľnosti. Taktiež pomáhajú zlepšiť výrobné a prevádzkové pomery v upravovanom území ako aj zlepšiť životné podmienky vidieckeho obyvateľstva, ale hlavne teda usporiadanie vlastníckych a užívateľských pomerov v obvode pozemkových úprav. Predstavujú teda široký komplex opatrení právneho, ekonomického, technického a ekologického charakteru.

Pozemkové úpravy vzhľadom na ich dnešné chápanie, v ktorom sa vlastníci pozemkov a vlastníctvo objektov pozemkových úprav stávajú aktívnymi používateľmi, si vyžadujú stále odborné zdokonaľovanie sa účastníkov pozemkových úprav z oblasti samosprávy, pracovníkov štátnej správy a podnikateľských subjektov na úseku pozemkových úprav.

Na Slovensku vykonávanie pozemkových úprav rieši zákon SNR č. 330/1991 ZB. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov.

Predkladanou prácou v oblasti pozemkových úprav by sme chceli poukázať na hlavné aspekty týkajúce sa fázy prípravného konania, od jeho návrhu až po vykonanie projektu.

1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí

1.1 História pozemkových úprav

Človek ako základný kameň ľudskej spoločnosti sa vždy usiloval získať moc, vplyv a bohatstvo, aby sa mohol užiť, vyvíjať a ukojiť svoju nenásytnosť. Najlepším nástrojom tejto snahy boli pozemky, ktoré sa stali bohatým prameňom vykorisťovania. Spoločnosť zostávala nepretržite a stále, napriek všetkým snahám obyvateľstva, spoločnosťou nerovnoprávnou, pretože dane postihovali najbiednejšie vrstvy obyvateľstva, zatiaľ čo majitelia pôdy užívali viaceré privilégiá. Na jednej strane dekréty nestačili chrániť chudobných, na druhej strane bohatí, opierajúci sa o svoju hospodársku a politickú silu, sa stále dožadovali moci (www.pamiatky.sk).

1.1.1 Urbár

Názov urbár pochádza od latinského slova arva, čo znamená pole alebo poľnosť, odvodzuje sa aj od latinského slova urbs – mesto (Štefanovič, 2006).

Urbár môže mať pôvod v nemčine z urbor (bur, ber, bar) vo význame výťažok z pozemku, súpis pozemkov a príjmy z nich. Urbár znamenalo pôvodne výnos (Marsina – Kušík, 1959).

Od roku 1526 sa na území dnešného Slovenska začalo so zakladaním a evidovaním urbárov, a to nielen pozemkových, ale aj banských a iných. Urbármi boli súpisy poddaných a ich pracovných povinností, pozemkov a výťažkov (renty) z pozemkov, ktoré slúžili zemepánovi na kontrolu a vyberanie poplatkov. Evidencia urbárov a pozemkov bola vedená podľa chotárov. Panovníci skoro v každom panstve používali rôzne plošné miery. Evidencia pozemkov spadala do kompetencie panovníkových úradníkov, ako aj štátnych úradníkov. Zápis vlastníctva – držby sa nevykonával na základe právnych listín alebo vyhlásenia vlastníkov, ale zisťovaním štátneho úradníka. Zápisy a zákresy hraníc sa vykonávali bez technického predpisu individuálne pre každé panstvo iným spôsobom (www.pamiatky.sk).

Jednotnosť urbárov nebola stanovená žiadnym nariadením až do druhej polovice 18. storočia, kedy začala na Slovensku platiť urbárska regulácia Márie Terézie (1767). Odvtedy sa poddaní aj želiari evidovaní v úradných urbároch nazývali urbárski poddaní a pôda v ich držbe urbárskou pôdou (www.korzar.sme.sk).

V období pred rokom 1848 boli teda pozemkové úpravy spojené s usporiadaním majetkových práv medzi vrchnosťou a poddanými. V tomto období okrem kráľovskej a cirkevnej pôdy najväčšiu časť pozemkov vlastnila šľachta. Ich majetky sa delili podľa formy a spôsobu užívania na panské (dominikálne) pozemky, ktoré vlastnili a vo svojej réžii sami obrábali a sestionálne pozemky (rustikál), ktoré vlastnili zemepáni, ale obrábali ich poddaní. K hromadnému drobeniu poľnohospodárskej pôdy dochádza až po zrušení poddanstva, t. j. v roku 1848, keď sa roľník stal slobodným a mohol voľne disponovať s pôdou. Podľa noriem uhorského zvykového práva po smrti hospodára dochádzalo k deľbe pozemkov medzi všetkých dedičov v takom rozsahu, že možno hovoriť o nelogickom a neracionálnom rozdrobovaní pôdy. S rozdrobenosťou veľmi úzko súvisí aj ich rozptýlenosť, neurčitý tvar a zlý prístup (www.pamiatky.sk).

1.1.2 Pozemkové úpravy do roku 1908

Podľa pôvodných právnych predpisov platných na Slovensku do roku 1908 sa komasácie vykonávali len v rámci urbárskych úprav, ktoré smerovali k zrušeniu právnych pomerov k pozemkom pochádzajúcich ešte pred rokom 1848. Vzhľadom na to, že procesná stránka komasácie bola upravená v málo vzájomne súvisiacich právnych predpisoch, konanie bolo usmerňované súdnou praxou. Komasácie riadili sudy. Vykonanou komasáciou došlo k odčleneniu majetkových podielov. Vyčlenené majetkové podiely o príslušnej výmere boli zamerané a označené samostatnými novými číslami parciel (Muchová – Konc, 2010).

Vzhľadom na to, že do roku 1908 neboli vydané presné ustanovenia upravujúce postup pri vyhotovovaní komasačných máp, bolo ponechané na technikovi v akej mierke a s akou presnosťou vyhotoví komasačnú mapu. Po vyhlásení platnosti komasačného operátu boli nové vlastnícke vzťahy zapísané do pozemkovoknižných zápisníc. Komasáčna mapa sa stala súčasťou pozemkovoknižného operátu a využíva sa ako pozemkovo knižná mapa. Tieto mapy z úprav pozemkovej držby sú ako katastrálne mapy určeného operátu využívané dodnes v značnom počte katastrálnych území. Napriek čiastočným úspechom, bolo stále jasnejšie, že dobrovoľné sceľovanie pozemkov nie je správnym riešením a že je nutné vydať zákonnú úpravu s použitím princípu majority. Preto parlament vo Viedni po niekoľkonásobnom prepracovaní vydal v roku 1883 rámcový zákon o sceľovaní hospodárskych pozemkov. Tento zákon

uvádzal účel a zásady komasácií, organizáciu sceľovacích úradov, sceľovacích postupov a spôsob hradenia nákladov (Látečka – Muchová, 2005).

1.1.3 Pozemkové úpravy po roku 1908

Kým komasácie do roku 1908 sa vykonávali s cieľom reálne rozdeliť vlastnícke vzťahy z urbárskych pomerov, komasácie po roku 1908 sledovali nápravu rozsiahleho drobenia poľnohospodárskej pôdy, keď jeden vlastník okrem toho, že svoje pozemky mal rozptýlené po obci, mal ich v takej malej výmere a šírke, že ich nebolo možné účelne obhospodarovať (Látečka – Muchová, 2005).

V roku 1908 nadobudol účinnosť uhorský zákonný článok XXXIX/1908, ktorý so súvisiacimi právnymi predpismi upravoval komasáciu ako osobitnú inštitúciu. Konaním bol poverený ten krajský súd, v ktorého obvode sa nachádzali pozemky určené na komasáciu. V zmysle nariadenia číslo 20 a 30/1909 komasačné konanie bolo rozdelené na právne a súdne konanie. Komasačnému konaniu predchádzalo rozhodnutie ministra poľnohospodárstva o tom, ktoré územie obce môže byť do komasácie pojaté. Po rozhodnutí ministra poľnohospodárstva sa mohol záujemca v lehote 5 rokov od jeho vydania obrátiť na súd s návrhom na začatie konania. Súd komasáciu nariadil, ak bolo rozhodnutie ministra poľnohospodárstva kladné a ak o komasáciu požiadali účastníci vlastníaci aspoň jednu štvrtinu komasačného územia. Komasácia sa mohla nariadiť aj v prípade negatívneho rozhodnutia ministra poľnohospodárstva, ak o komasáciu požiadali vlastníci nadpolovičnej výmery komasovaného územia. Po nariadení komasácie nasledovali prípravné práce, meritórne konanie a vykonávacie konanie (Muchová – Konc, 2010).

1.1.4 Pozemkové reformy

V pozemkovej reforme české a slovenské obyvateľstvo videlo možnosť zlepšenia ich ekonomického postavenia a pozdvihnutia ich životnej úrovne. Zmeny v oblasti súkromného vlastníctva sa mali udiť na základe legislatívnych noriem, ktoré sa zvyknú spoločne označovať ako pozemková reforma. Prvé obmedzenia v nakladaní s pozemkovým vlastníctvom boli naznačené v zákone o obstavení veľkostatkov (zákon č. 32/1918 Zb. z. a n.) a v zákone o mimoriadnych opatreniach na Slovensku (zákon č. 64/1918 Zb. z. a n.). Podľa týchto noriem akákoľvek zmena vlastníctva pôdy prostredníctvom predaja, prenájmu, či zaťaženie podliehala schváleniu štátom určeného orgánu. Týmto krokom politická reprezentácia novovzniknutého štátu dala jasne najavo,

že voľnej manipulácii s pozemkami je koniec a zaviedla proces schvaľovania štátom. Spomínané zákony však bližšie nešpecifikovali v akom smere má štát usmerňovať jednotlivé procesy. Neboli dané ani kritéria či obmedzenia týkajúce sa maximálneho množstvo pôdy, ktoré je dovolené vlastníť, či daná výmera pôdy, ktorú možno voľne predávať. Zákony neurčili ani lehoty dokedy má štát, resp. ním určený orgán, vyjadriť svoj súhlas so zmenou či obmedzením vlastníckeho práva. Možno tvrdiť, že po prijatí týchto zákonov sa vlastníctvo pôdy v Československu stalo vecou verejnou. Prvým „veľkým“ zákonom, ktorý sa zaoberal úpravou pozemkového vlastníctva bol zákon č. 215/1919 Zb. z. a n. o zabraní veľkého pozemkového vlastníctva z 16. apríla 1919, tzv. „záborový zákon“. Táto právna norma nebola veľkosťou rozsiahla, bola však o to konkrétnejšou a stala sa ideovým základom celej pozemkovej reformy. Jej ustanovenia spôsobili veľké zmeny a ovplyvnili pomery v súkromnom pozemkovom vlastníctve na území ČSR. Na základe tohto zásahu do súkromného majetku legislatíva obsahovala nové pojmy, ktoré dovtedy na území Rakúsko-Uhorska, v súvislosti s vlastníctvom pôdy, neexistovali (www.saske.sk).

Štát nim zabral veľký pozemkový majetok, ktorý bol zväčša v rukách nemeckej a maďarskej šľachty a ktorý sa mal za náhradu rovnomernejšie rozdeliť medzi mnohých uchádzačov o pôdu. Záborový zákon už nadviazal na jedno z dôležitých nariadení Československého národného výboru z 9. novembra 1918 o obstavení veľkostatkov, podľa ktorého sa nesmeli veľké pozemkové majetky predávať, zadlžovať, prenajímať a dávať do zálohy. Vlastník s nimi mohol manipulovať len na základe povolenia ministerstva poľnohospodárstva. Platnosť tohto nariadenia bola rozšírená i na Slovensko v decembri 1918, ako aj platnosť demokratizačného zákona o zrušení šľachtických výsad z 10. decembra 1918. Hoci česká i slovenská politická reprezentácia súhlasila z ekonomických, politických i sociálnych dôvodov s uskutočnením pozemkovej reformy zápas sa rozpútal okolo výmery zabranej a ponechanej pôdy (Krajčovičová, 2009).

Národné zhromaždenie prijatím tohto zákona nariadilo úpravu pozemkového vlastníctva na území ČSR v prospech štátu prostredníctvom záboru. Termín veľké pozemkové vlastníctvo určil výmeru pôdy, ktorá podliehala záboru. Výmera veľkého pozemkového vlastníctva bola určená nasledovne: pre poľnohospodársku pôdu (polia, lúky, záhrady, vinice a chmeľnice) 150 ha alebo 250 ha všetkej pôdy. Zákon nebol prevedený dôsledne, vytvorili sa tzv. „zbytkové majetky“ (Muchová – Konc, 2010).

Druhým významnejším zákonom z prvej etapy pozemkovej reformy bol prídelový zákon č. 81/1920 Zb. Zákon stanovil zásady prídelov. Prídel je sebestačný diel ornej pôjdy, ktorý stačí k obžive prídelca a celej jeho rodine (cca 6-10 ha). Zákon hovoril o tom, že ministerstvo hospodárstva prideli pôdu osobám, ktoré vyhovujú týmto podmienkam: Uchádzač musí byť, slovenským štátnym príslušníkom a roľníkom, má byť bezúhonný a teda telesne i duševne schopný venovať sa roľníckemu povolaniu a byť príslušníkom kresťanského vierovyznania (Muchová – Konc, 2010).

Ďalší zo zákonov prvej etapy pozemkovej reformy bol náhradový zákon č. 329/1920 Zb. z 8. apríla 1920, ktorý stanovil zásady pre výpočet náhrad (Látečka –Muchová, 2005).

SNR o otázke úpravy vlastníckych vzťahov poľnohospodárskeho majetku podnikla nové kroky už začiatkom roka 1945. 27. februára 1945 vydalo Predsedníctvo SNR nariadenie č 4/1945 Zb. nar. SNR o konfiškovaní a urýchlennom rozdelení pôdohospodárskeho majetku Nemcov, Maďarov ako aj zradcov a nepriateľov slovenského národa, ktoré v najväčšom rozsahu postihlo majetok osôb nemeckej národnosti a stalo sa základom prvej etapy pozemkovej reformy. Podľa nariadenia mal byť s okamžitou platnosťou a bez náhrady pre účely pozemkovej reformy skonfiškovaný majetok, ktorý bol vo vlastníctve :

- a) osôb nemeckej národnosti
- b) osôb maďarskej národnosti, ktoré 1. novembra 1938 nemali československú štátnu príslušnosť
- c) osôb maďarskej národnosti, pokiaľ prevyšoval 50 ha
- d) zradcov i nepriateľov slovenského národa (Šutaj a i., 2004)

Spomenuté nariadenie bolo novelizované nariadením zo dňa 23. augusta 1945 č. 104/1945 Zb. nar. SNR. O tom, koho treba považovať za Nemca, Maďara, a zradcu podľa oboch spomenutých nariadení rozhodovalo Predsedníctvo Slovenskej národnej rady (Látečka, 2000).

V druhej etape pozemkovej reformy sa obmedzil rozsah statkárskoho vlastníctva, ktorý bol obsiahnutý v zákone č. 142/1947 Zb. o revízii prvej pozemkovej reformy z 11. júla 1947.

V tretej etape pozemkovej reformy išlo už o celkovú zmenu vlastníckych pomerov po prevzatí moci komunistami na základe zákona o novej pozemkovej reforme č. 46/ 1948

Zb. o trvalej úprave vlastníctva k poľnohospodárskej a lesnej pôde (Látečka – Muchová, 2005).

Skonfiškovaný pôdohospodársky majetok mal prejsť do správy Slovenského pozemkového fondu s výnimkou súvislých lesných plôch vo výmere nad 50 ha, ktoré mal v budúcnosti spravovať štát. Paragraf 5 v odstavcoch 1-7 taxatívne stanovil, komu sa môže z pôdohospodárskeho majetku spravovaného Slovenským pozemkovým fondom prideliť pôda do vlastníctva (Šutaj a i., 2004).

1.1.5 Pozemkové úpravy po roku 1948

Prelom v prevedení pozemkových úprav nastal po roku 1948, kedy bol vydaný nový zákon č. 47/1948 Zb., o technicko-hospodárskych úpravách pozemkov (THÚP), ktorý sa vzťahoval na územie celého štátu. Ministerstvo poľnohospodárstva bolo najvyšším dozorným orgánom. Sceľovanie súkromných pozemkov podľa tohto zákona sa prevádzalo do roku 1949, kedy vyšiel zákon č. 69/1949 Zb., o jednotných roľníckych družstvách (JRD). Tento zákon dal pozemkových úpravám úplne nový politický smer, preto môžeme vývoj obdobia socialistického poľnohospodárstva rozdeliť do troch etáp. Prvú etapu tvorí obdobie zakladania JZD a postupného rozširovania členskej a pôdnej základni. Proces združstevňovania rýchlo pokračoval, takže koncom 50tych rokov bola socializácia dediny prakticky ukončená. Družstvá v tej dobe hospodárili na priemernej ploche asi 300 až 400 ha poľnohospodárskej pôdy. V tejto prvej etape socializácie sa spracovávali tzv. jednoduché projekty HTÚP, ktoré spočívali vo vyriešení hospodárskeho obvodu poľnohospodárskeho podniku spravidla len zmenami pozemkov cezpoľnej držby, ďalej v sceľovaní pozemkov do honov v rámci existujúcich prirodzených alebo umelých prekážok za účelom využitia mechanizačných prostriedkov a zavedenia spoločných osevných postupov, pridelený záhumienok a v bilancii pôdnej držby.

Začiatkom 60tych rokov sa dostávali poľnohospodárske podniky (družstvá) do druhej etapy svojho vývoja, kedy dochádzalo k zlučovaniu družstiev do väčších celkov, k novému organizačnému usporiadaniu štátnych statkov a postupnej konsolidácii a stabilizácii pôdneho fondu poľnohospodárskych podnikov. Zlučovanie družstiev do väčších pôdnych celkov sa dialo za účelom plného využitia ťažkých mechanizačných prostriedkov, dosiahnutia vyššej koncentrácie výroby a za účelom uplatnenia jej účinnej špecializácie. Zlúčené družstvá v tej dobe obhospodarovali

v priemere výmeru 800 až 1000 ha poľnohospodárskej pôdy (Antal – Fídlér a kol., 1989).

V roku 1962 bola vydaná metodika pre spracovanie Súhrnných projektov hospodársko-technických úprav pozemkov (SHTÚP) a k ich vykonaniu boli postupne vydané návody vo forme Príručiek pozemkových úprav. Pre poľnohospodársku výrobu bolo cieľom maximálne využitie pôdneho fondu (Muchová – Konc, 2010).

Úlohou súhrnných projektov pozemkových úprav bolo vymedziť hospodársky obvod podľa prírodných a ekonomických podmienok, organizovať a prevádzkovo usporiadať pôdny fond z hľadiska jeho plného využitia pre poľnohospodársku výrobu i z hľadiska ochrany a zúrodnenia poľnohospodárskej pôdy. Súhrnné projekty tvorili celý komplex technických, agronomických, vodohospodárskych, organizačných a ekonomických opatrení, v jeho rámci sa s novou organizáciou pôdneho fondu riešila poľnohospodárska doprava návrhom nových alebo rekonštrukciou doterajších poľných ciest, vodohospodárskych opatrení vrátane zúrodňovacích opatrení. Spracovanie súhrnného projektu pozemkových úprav v celom rozsahu a komplexnosti vyžadovalo úzku spoluprácu s odborníkmi viacerých profesií podľa miestnych podmienok daného územia (Antal – Fídlér a kol., 1989).

Tretia etapa začína po roku 1947 a počítalo sa, že bude dokončená v prvej polovici deväťdesiatych rokov. Po zastavení prác na projektoch pozemkových úprav sa spracovávali iba tzv. Generely pozemkových úprav. Dôsledkom bolo vytvorenie obrovských pôdnych celkov s neodbornými zásahmi do krajiny (Muchová – Konc, 2010).

Generely riešili organizáciu pôdneho fondu. Vychádzalo sa z výrobného zamerania poľnohospodárskeho podniku, určovaného miestnymi prírodnými podmienkami (pôdnymi, klimatickými, terénnymi) a hospodárskymi podmienkami (výrobnými, odbytovými) s prihliadnutím k úlohám štátneho plánu (Jonáš a kol., 1990).

Na generely nadväzujú súhrnné projekty pozemkových úprav (SPPÚ), pracovali s poľnohospodárskym fondom cez užívacie právo, nie vlastnícke (Parlamentný kuriér, 2010).

Súhrnné projekty pozemkových úprav sa realizovali v konsolidovaných a v zlúčených poľnohospodárskych podnikoch. Sú súborom opatrení určených k rozvoju koncentrácie, špecializácie poľnohospodárskej výroby a kooperácie v poľnohospodárskych podnikoch. Riešia usporiadanie cestnej siete, pôdneho fondu, ochranu pôdy, technické zásahy, zúrodňovacie opatrenia, ochranu a tvorbu krajinného

prostredia v súlade s požiadavkami a zámermi územného a ekologického plánovania (Jonáš a kol., 1990).

SPPÚ sa vykonávali podľa metodiky vydanéj Ministerstvom poľnohospodárstva a výživy SSR v roku 1976.

Návrh projektu SPPÚ a novej organizácie poľnohospodárskej pôdy sa skladal z týchto hlavných častí:

- vymedzenie hraníc vonkajšieho hospodárskeho obvodu,
- stanovenie hraníc vnútorného hospodárskeho obvodu (intravilánu),
- delimitácia pôdneho fondu a zmeny kultúr,
- návrh nových pozemkov a ich zoskupenie do honov a osevných postupov,
- poľnohospodárska doprava a vytvorenie cestnej siete,
- protierózna ochrana,
- životné a krajinné prostredie vrátane návrhu na ozelenenie (Muchová – Konc, 2010).

Takto vznikli veľkoblokové hony s výmerou niekoľko desiatok až stoviek hektárov, rekultivovalo sa, odvodňovalo, zúrodňovalo, prehnojovalo a zavlažovalo bez akceptovania vlastníckych hraníc pozemkov. Všetko bolo podriadené maximálnym výnosom z pôdy v snahe zabezpečiť potravinovú sebestačnosť, čím sa poľnohospodárska pôda drancovala. Pôda stratila z vlastníckej stránky svoj význam a pri mnohých dedičských konaniach sa buď vôbec nededila alebo dedila často len s vyjadrením nejakej sumárnej výmery a ceny. Svetlým počinom v tých časoch bolo, že dedil zvyčajne jeden dedič (v mnohých prípadoch aj proti jeho vôli) s povinnosťou vyplatiť ustupujúcich dedičov pokiaľ táto pôda prestane byť v užívaní socialistickej organizácie. V takto nastavenom spoločenskom systéme došlo k absolútnemu odcudzeniu vlastníka od pôdy. November 1989 spôsobil revolúciu aj v oblasti pozemkového práva. Od 90. rokov 20. storočia bol prijatý súbor zákonov týkajúcich sa vlastníckeho a užívacieho práva k pozemkom, ako aj ich evidencie. Vlastnícke právo opätovne nadobudlo svoju vážnosť a stáva sa právom nadriadeným nad užívacím právom, tak ako to bolo v ostatných európskych krajinách (vynímajúc postkomunistické) (Parlamentný kuriér, 2010).

1.1.6 Pozemkové úpravy po roku 1991

Na zmiernenie niektorých majetkových krívd, ku ktorým došlo voči vlastníkom poľnohospodárskeho a lesného majetku v období rokov 1948 až 1989, k dosiahnutiu zlepšenia starostlivosti o poľnohospodársku a lesnú pôdu obnovením pôvodných vlastníckych vzťahov bol prijatý v roku 1991 zákon č.229 o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku - „zákon o pôde” (www.pce.sk).

V súvislosti s týmto zákonom bol prijatý v roku 1991 aj zákon č. 330 Zb. o pozemkových úpravách, ktorý pre oblasť Slovenska vydala SNR. Nové usporiadanie pomerov v Slovenskej republike (SR) smeruje k tomu, aby si každý vlastník prevzal pôdu do svojho vlastného užívania, aby sa obnovilo roľníctvo a teda aby si každý vlastník každého pozemku tento prevzal do svojho užívania. Bola to idea, že všetci vlastníci si vyžiadajú všetku pôdu do svojich rúk, alebo budú výkonnými roľníkmi, alebo si nájdu nájomcu, ktorému pôdu prenechajú na užívanie za nájomné. Tieto idey prevratovej doby vychádzali z požiadavky „spravodlivosti“, avšak faktom je, že prax bola odlišná. Z potrieb praxe vychádzali aj právne úpravy, ktoré určili, že každý vlastník pozemku si musí toto vlastnícke právo vydokladovať preukázaním listu vlastníctva k danému pozemku a potom pozemok od doterajšieho užívateľa vyžiadať alebo dostávať od neho v ďalšom určité nájomné (Repán, 2002).

Zákon vymedzuje oprávnené osoby, ktorým vzniká nárok na vydanie nehnuteľností ako i lehotu na predkladanie písomných dôkazov o uplatnení si tohto nároku. Miera rozdrobenosti pozemkového vlastníctva na Slovensku v mnohých prípadoch dosiahla taký stav, že zlomok, ktorým je vyjadrený spoluvlastnícky podiel, je pre laika ťažko čitateľný, jeho reálna hodnota nepredstaviteľná a pre narábanie na trhu s nehnuteľnosťami nemá zmysel. Tento neúnosný stav rieši časť zákona č.180 z roku 1995 o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom. Stanovuje opatrenia proti drobeniu pozemkov nachádzajúcich sa mimo zastavaného územia obce. Na základe právneho úkonu, alebo rozhodnutia súdu nemôže vzniknúť rozdelením existujúcich pozemkov pozemok menší ako 2000 m², ak ide o poľnohospodársky pozemok, alebo pozemok menší ako 5000 m², ak ide o lesný pozemok (www.pce.sk).

1.1.7 Usporiadanie pozemkového vlastníctva

Historický všeobecne overeným spôsobom preukazovania vlastníckeho práva k pozemkom je zápis vo verejnej (štátnej) evidencii. Predmetom evidencie je samotný pozemok, ako aj vlastnícke (prípadne iné) práva a ich obmedzenia. Vlastnícke práva

k pozemkom, ktoré sa nachádzali mimo zastavaného územia obce, boli do roku 1991 zanedbávané a vo veľkej časti boli deklarované len v právnych listinách (napr. vo výmerách o vlastníctve pôdy, v prídelových listinách, dedičských rozhodnutiach) alebo pozemkovej a železničnej knihe.

Nevyhovujúci stav evidovania vlastníckeho práva k pozemkom sa začal riešiť už v roku 1991 zakladaním evidencie právnych vzťahov k pôvodným nehnuteľnostiam. Prijatím zákona č. 330/1991 Zb. O pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách sa predpokladalo, že problém evidovania vlastníckych práv k nehnuteľnostiam bude vyriešený. Pôvodný zámer vykonať v čo najkratšom čase projekty pozemkových úprav v rozsahu celého štátu, ako jediného komplexného spôsobu riešenia úloh štátu spojených s obnovením výkonu vlastníckych práv a usporiadania pozemkového vlastníctva, sa ukázal vzhľadom na mieru technických nezrovnalostí v evidenčnom systéme katastra nehnuteľností a rozsah rozdielov medzi právnym a skutočným stavom ako nereálny (www.pce.sk).

Rozsah nezrovnalostí v evidencii pozemkového vlastníctva presahuje stav bežných rozdielov. A to do tej miery, že nie sú zvládnuteľné štandardnými postupmi v rámci katastrálneho či súdneho konania alebo doterajších špeciálnych administratívnych konaní tak, aby znamenali v prijateľnom čase významný posun v celoštátnom meradle. Preto Ministerstvo pôdohospodárstva SR prerušilo v roku 1992 väčšinu projektov pozemkových úprav začatých z dôvodu potreby usporiadania vlastníckych pomerov a odstránenia prekážok ich výkonu vyvolaných historickým vývojom pred účinnosťou zákona o pozemkových úpravách, v etape spracovania registra pôvodného stavu a spolu s rezortom geodézie, kartografie a katastra navrhlo opatrenia legislatívneho a technického charakteru, s cieľom urýchlenia a skvalitnenia procesu zisťovania a evidencie právnych vzťahov k pôvodným nehnuteľnostiam. Výsledkom bola Konceptia usporiadania pozemkového vlastníctva v Slovenskej republike (www.mpsr.sk).

Opatrenia sú jednak povahy organizačnej (výkonnej) a jednak legislatívnej. V legislatívnej oblasti Konceptia vychádzala z toho, že usporiadanie pozemkového vlastníctva nemožno vyriešiť jedinou úpravou, ale viacerými obsahovo skĺbenými predpismi rešpektujúcimi skladobnú štruktúru právneho poriadku (Látečka – Muchová, 2005).

Z Koncepcie vyplynulo, že predovšetkým je potrebné spraviť obnovu evidencie pozemkov v osobitnom administratívnom konaní, v rámci ktorého sa odstránia nezrovnalosti v evidencii pozemkového vlastníctva, vykonať revíziu údajov katastra nehnuteľností, a až potom vykonávať pozemkové úpravy. Štátna správa na úseku pozemkových úprav začala v osobitnom administratívnom konaní podľa zákona SNR č. 330/1991 Zb. zostavovať už z ukončených registrov pôvodného stavu podklady na založenie evidencie právnych vzťahov k pôvodným nehnuteľnostiam a k ostatným nehnuteľnostiam v katastri nehnuteľnosti vo forme registra vlastníckych práv – RVP (zjednotené operáty) alebo zjednodušeného registra pôvodného stavu –ZRPS (nezjednotené operáty) (Muchová – Konc, 2010).

V katastrálnych územiach so zjednotenými operátmi alebo nezjednotenými operátmi s možnosťou jednoznačnej identifikácie parciel, mali zostavenie registrov zabezpečovať orgány miestnej štátnej správy na úseku katastra nehnuteľnosti podľa vtedy platných právnych a technických predpisov v oblasti katastra nehnuteľností. V katastrálnych územiach s nezjednotenými operátmi s nemožnosťou identifikácie parciel začali a zabezpečovali zostavenie registrov orgány miestnej štátnej správy na úseku pozemkových úprav, teda vecne príslušným orgánom pre zostavenie ZRPS alebo RVP bola štátna správa na úseku pozemkových úprav (www.mpsr.sk)

Register pôvodného stavu, ktorý sa spracovával ako súpis pozemkov alebo ich častí, ktoré podliehajú pozemkovým úpravám, sa po prerušení spracovával tak, aby mohol byť zapísaný do katastra nehnuteľností, teda ako súpis údajov o pôvodných nehnuteľnostiach a ich vlastníckych vzťahoch v extraviláne vo forme zjednodušeného registra pôvodného stavu alebo registra vlastníckych práv. Na realizáciu tohto kroku vyplývajúceho z Koncepcie usporiadania pozemkového vlastníctva v SR vypracovalo Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky v spolupráci s Úradom geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky spoločné metodické pokyny v intenciách zákona o pozemkových úpravách, a to:

- Pokyny na spracovanie registra vlastníckych práv k nehnuteľnostiam v extraviláne, MP SR č. 5544/93-430, ÚGKK SR č. NP-1353,
- Pokyny na spracovanie zjednodušeného registra pôvodného stavu k nehnuteľnostiam v extraviláne, MP SR č. 34/95-430, ÚGKK SR č. TK-746/1995 (Muchová – Konc, 2010).

Je potrebné poznamenať, že pozemkové vlastníctvo sa zisťovalo len mimo zastavaného územia obce (v extraviláne), čo znamená, že nebolo možné riešiť prípady nedoložených vlastníckych vzťahov ako aj zjavné nezrovnalosti, ktoré vznikli prechodom vlastníckeho práva zo štátu na obce a ďalších nezrovnalostí, ktoré vznikli na základe notárskych osvedčení. Tieto nezrovnalosti sú následne prostredníctvom registrov spracovaných podľa zákona o pozemkových úpravách zapísané v katastri nehnuteľností na listoch vlastníctva. Vlastnícky vzťah v intravilánoch bol evidovaný k necelým 70% nehnuteľností a v extravilánových častiach katastrálnych území k necelým 5%. Správanie (domnelých) vlastníkov ohľadne predmetu svojho vlastníctva nebolo rovnaké. Časť uplatňovala svoje nároky v rôznej forme, pričom ich schopnosť preukázať svoje vlastníctvo bola rôzna, a to nielen čo do individuálnych podmienok, ale aj v závislosti na stave evidencie v katastrálnom území. Aj miera uplatňovaných nárokov bola rôzna: od prihlásenia sa do transformácie poľnohospodárskych družstiev až po vyčlenenie pozemku do individuálnej dispozície, a to tiež rôznej podoby (hospodárenie, nájom, prevod). Druhá časť vlastníkov bola pasívna, a to podľa skúseností, často i v tých prípadoch, keď by mohli svoje vlastníctvo preukázať. Tým sťažovali preukazovanie vlastníctva a disponovanie s ním aj ostatným vlastníkom (www.mpsr.sk).

Tieto skutočnosti vyústili k tomu, aby NR SR prijala 11.7.1995 zákon č. 180 o niektorých opatreniach na usporiadanie pozemkového vlastníctva k pozemkom, ktorý mal celý proces usporiadania pozemkového vlastníctva, a nielen v intraviláne a extraviláne zjednotiť a urýchliť. Podľa tohto zákona štátna správa na úseku pozemkových úprav a štátna správa na úseku katastra nehnuteľností doteraz obnovujú evidenciu niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim zostavovaním registra obnovenej evidencie pozemkov (ROEP) (Látečka – Muchová, 2005).

Zmyslom ROEP je sústrediť pokiaľ možno všetky údaje o pozemkoch v celom katastrálnom území a o právnych vzťahov k nim tak, aby po zapísaní do katastra nehnuteľností mohli byť využívané ako údaje katastra. Celý procesný postup zostavovania registra obnovenej evidencie pozemkov je špeciálny druh správneho konania. Zostavením registra obnovenej evidencie pozemkov, jeho schválenia a zapísania údajov o vlastníctve pozemkov do katastra nehnuteľností sa dosiahne, aby právny vzťah k pozemkom bol evidovaný v celom katastrálnom území na listoch vlastníctva (Látečka – Muchová, 2005).

Register obnovenej evidencie pozemkov nerieši nové usporiadanie pozemkov a vlastníckych vzťahov k nim, jeho podstatou je zjednotenie všetkých údajov o pozemkoch do jedného operátu – katastrálneho operátu. Po schválení a zapísaní Registra obnovenej evidencie pozemkov sa začína so spracovaním projektu Pozemkových úprav (Zákon č.330/1991 Zb.).

1.1.8 Register obnovenej evidencie pozemkov

Marek a Nejedlý (2006) uvádzajú že v súčasnosti je evidencia pozemkového vlastníctva v rôznych regiónoch a jednotlivých katastrálnych územiach na rôznej úrovni. Územia určené na obnovu boli zaradené do piatich problémových skupín:

- katastrálne územia so zjednoteným operátom pozemkového katastra s operátom pozemkovej knihy (43 % územia SR),
- katastrálne územia s nezjednoteným operátom, alebo s možnosťou pomerne jednoznačnej identifikácie medzi stavom pozemkovej knihy a operátom pozemkového katastra (24% územia SR),
- katastrálne územia s nezjednoteným operátom, kde sa identifikácia nedá vykonať, resp. operát pozemkového vlastníctva nie je k dispozícii (24 % územia SR),
- katastrálne územia s komasačným operátom bez vykonanej súdnej autentifikácie (6 % územia SR),
- katastrálne územia, kde operát pozemkovej knihy chýba (3 % územia SR)

Vecne príslušným správnym orgánom na konanie je pre prvé dve skupiny katastrálnych území správa katastra, pre ostatné tri odbor pozemkový, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva obvodného úradu. Správny orgán riadi a zabezpečuje konanie a po jeho skončení posúdi jeho kvalitu a vydá rozhodnutie o schválení registra. Správny orgán okrem toho zriaďuje pre každú obec ako dočasný a iniciatívny orgán komisiu na obnovu evidencie pozemkov a právnych vzťahov k nim. Táto má všestranne spolupracovať pri zostavovaní registra a to so všetkými účastníkmi ROEP a plniť koordinačné funkcie s využitím znalostí miestnych pomerov a pod. V sedemčlennej komisii sú okrem zástupcu správneho orgánu a SPF aj zástupcovia vlastníkov a nájomcov. Predsedom komisie je člen vyslaný obcou.

Rozhodnutie o schválení registra je konečné, bez možnosti opravného prostriedku. Schválený register je verejná listina, na základe ktorej dôjde k zápisom vlastníckych práv k pozemkom do katastra nehnuteľností. Zápis v katastri je rozhodujúci z hľadiska určenia vlastníctva k pozemku (www.sme.sk).

Obnova katastrálneho operátu prebieha prostredníctvom vyhotovovania Registrov obnovenej evidencie pozemkov (ROEP). Na vyhotovenie registrov bol vypracovaný a schválený Metodický návod na spracovanie registrov obnovenej evidencie pozemkov (nomenklatúrne označenie MN 74.20.73.41.10). Vypracovaný, schválený a vydaný v úplnom znení bol v roku 2003, Ministerstvom poľnohospodárstva SR a Úradom geodézie, kartografie a katastra SR.

Podstatou spracovania ROEP je sústredenie všetkých údajov o pozemkoch v katastrálnom území vrátane právnych vzťahov k nim tak, aby mohli byť zapísané ako plnohodnotné údaje do katastra. V praxi to znamená, že v jednej báze údajov budú uložené nielen doterajšie informácie o pozemkoch a ich vlastníckych vzťahoch, ale aj pri spracovaní ROEP budú došetrené údaje k pôvodným parcelám, ktoré boli predtým rozptýlené v pozemkových knihách, archívoch, listinách, matrikách a iných vierohodných a právoplatných zdrojoch. Tieto údaje neboli doteraz zapísané štandardným spôsobom v KN, hoci išlo o pozemky ktoré boli riadnym predmetom vlastníckeho práva.

Predmetom konania ROEP sú:

- pozemky, ktoré nie sú zapísané na liste vlastníctva v KN,
- pozemky, ktoré sú zapísané na liste vlastníctva v KN, ale vlastnícke právo k týmto pozemkom je zapísané len v časti,
- pozemky ktoré sú bez geometrického a polohového určenia, bez výmery alebo došlo k zmene určeného operátu alebo neboli prečíslované parcely na LV po obnove katastrálneho operátu novým mapovaním,
- pozemky, ktoré nie sú uvedené v majetkovej podstate LV, tzv. hluché listy vlastníctva, prípadne polohhluché,
- pozemky, ktoré sú zapísané na liste vlastníctva v KN (Metodický návod, 2006).

Podľa metodického návodu (2006) sa ROEP skladá z dvoch častí:

1. z písomnej časti, ktorá obsahuje:

- súpis pozemkov, ktoré sú predmetom konania,
- súpis pozemkov, ktorých vlastník a miesto jeho trvalého pobytu alebo sídlo sú známe,
- súpis pozemkov, ktorých vlastník je známy, ale ktorého miesto trvalého pobytu alebo sídlo nie je známe,
- súpis pozemkov zaniknutých právnických osôb,
- súpis pozemkov, ktorých vlastník nie je známy,
- výkaz vydržaných parciel registra podľa registra „C“,
- zrovnávacie zostavenie pri zmene určeného operátu,
- výkaz parciel pre stavebné pozemky, ak bude poskytnutý komisiou,
- zrovnávacie zostavenie neprečíslovaných parciel registra „C“,
- zoznam tiarch,
- výpis z registra, obsahom ktorého je zostava pozemkovoknižných vložiek (zápisníc, protokolov atď.) prípadne komasačných a iných podobných podkladov s číslami parciel podľa UO, ak boli použité pre zostavenie registra,
- výpis z registra týkajúci sa nehnuteľností každého známeho účastníka, ktorého pobyt je známy,
- neznámych účastníkov a vlastníkov, ktorých miesto trvalého pobytu alebo sídlo nie je známe, zastupuje ich SPF,
- zápis o špecifických podmienkach, prípadne ďalšie vyhotovené zápisy,
- všetky písomnosti komisie (napr. podané námietky, stanoviská komisie, doručanky, zápisnice atď.), ktoré predseda komisie po skončení námietkového konania a konania podľa §11, §11 a) a §12 odovzdá správne orgánu preberacím protokolom (aj v prípade zasadaní komisie do 3 rokov od zápisu registra do katastra),
- zoznam duplicitných vlastníckych vzťahov v registri E a v registri C,
- úhrnnú správu,
- rozhodnutie o jeho schválení.

2. z grafickej časti, ktorá obsahuje:

- mapu katastra nehnuteľností v analógovom tvare so stavom ku dňu predloženia registra na schválenie. Obsah mapy je tvorený hranicou katastrálneho územia, hranicou zastavaného územia obce, hranicami parciel druhov pozemkov a stavbami podľa katastrálnej mapy, parcelnými číslami a mapovými značkami druhov pozemkov a s obsahom zmien v GP,
- grafický súbor pôvodnej mapy UO vo výmennom formáte,
- grafický súbor UO, v ktorom sú zobrazené pôvodné nehnuteľnosti, s hranicou katastrálneho územia, s hranicou zastavaného územia obce a ktorý sa vyhotoví vo vektorovom a analógovom tvare,
- grafický súbor BPEJ vo vektorovom tvare,
- záznamy podrobného merania zmien (ak boli vyhotovené).

1.1.9 Pozemkové úpravy

Pozemkové úpravy upravuje prvá časť zákona SNR č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách (Bezáková – Dobišová - Pekárik, 1996).

Obsahom pozemkových úprav podľa Zákona o pozemkových úpravách je racionálne priestorové usporiadanie pozemkového vlastníctva v určitom území a ostaného nehnuteľného poľnohospodárskeho a lesného majetku s ním spojeného, vykonávanie vo verejnom záujme, v súlade s požiadavkami a podmienkami ochrany životného prostredia a tvorby územného systému ekologickej stability, funkciami poľnohospodárskej krajiny a prevádzkovo – ekonomickými hľadiskami moderného poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a podpory rozvoja vidieka (Muchová – Konc, 2010)

Účel, obsah a forma pozemkových úprav v každom období a v každej zemi sú vždy odrazom daných politických a hospodárskych pomerov, právnych a spoločenských vzťahov danej krajiny. Pod pozemkovými úpravami rozumieme sceľovanie, parceláciu, usporiadanie pozemkov, rozmiestňovanie druhov pozemkov, arondáciu hraníc, optimalizáciu tvaru a sprístupnenie všetkých pozemkov a s tým súvisiaci výkon právnych, terénnych, komunikačných, vodohospodárskych, protieróznych, ekologických a iných opatrení s cieľom zlepšiť výrobu a prevádzkové pomery, zlepšiť

životné podmienky vidieckeho obyvateľstva a usporiadať vlastnícke vzťahy k pôde na upravovanom území (Geisse a i., 2004).

Pozemkové úpravy zahŕňajú:

- a) zistenie a nové usporiadanie vlastníckych a užívacích pomerov,
- b) nové rozdelenie pozemkov (scelenie, oddelenie alebo iné úpravy pozemkov),
- c) technické, biologické, ekologické a právne opatrenia v súvislosti s novým usporiadaním právnych pomerov (Muchová – Konc, 2010).

V prvých piatich paragrafoch tohto zákona sú základné ustanovenia, ktoré vymedzujú princípy celého zákona. Nadväzujú na ustanovenia zákona o pozemkovom vlastníctve č. 229/1991 Zb. Na tieto základné ustanovenia nadväzujú ďalšie špecifiká o území. Zákon osobitne zdôrazňuje fakt, že sa súčasne sledujú osobitné spoločenské záujmy a to ochrana poľnohospodárskeho pôdneho fondu, ochrana celkového životného prostredia a záujmy ekológie, nadväzuje sa na stavebný zákon o funkciách poľnohospodárskej krajiny; ako dôležitá sa vyzdvihuje úloha potrieb rozvoja moderného poľnohospodárstva z prevádzkovo – ekonomického hľadiska, nakoľko pozemkovými úpravami sa vytvárajú ucelenejšie výrobné podmienky pre veľkoplošnú výrobu s nižšími nákladmi (Bezáková – Dobišová – Pekárik, 1996).

Geisse a i. (2004) hovorí o tom, že súčasný stav vlastníckych a užívacích pomerov k pozemkom poľnohospodárskej pôdy je produktom dlhšie trvajúceho historického vývoja hospodárskych, právnych a spoločenských pomerov na území Slovenska.

Vo svojom dôsledku ho charakterizuje:

- extrémna rozdrobenosť pozemkového vlastníctva,
- neúplnosť a s tým súvisiaca nedokonalosť jeho evidencie v pozemkovej knihe a následných evidenčných systémoch,
- existencia hospodárskych celkov, v ktorých vlastníctvo pôdy je oddelené od vlastníctva ostatného s pôdou funkčne spojeného majetku,
- odlúčenie prevažnej väčšiny vlastníkov pozemkov od predmetu ich vlastníctva, či už z hľadiska priestorového alebo z hľadiska povolania a životného štýlu vlastníkov.

Tento stav podľa Geisseho a i. (2001) spôsobuje:

- že vlastníci pozemkov, ale i vlastníci hmotného majetku, ktorý je s pozemkami funkčne spojený, nemôžu reálne postúpiť k usporiadaniu vzájomných pomerov, čo paralyzuje ich záujmy,
- sťaženie reálneho trhu s pôdou,
- obmedzenie priestoru pre hypotekárny úver, komplikácie v oblasti pozemkovej dane a zapojenia pôdy do globálnych hodnotových vzťahov,
- predĺženie procesu privatizácie i uspokojovanie uplatnených reštitučných nárokov,
- neúmerne komplikácie pri investičnej výstavbe,
- znevýhodnenie podnikania v poľnohospodárstve a lesnom hospodárstve,
- vylúčenie (obmedzenie) vlastníkov pozemkov zo starostlivosti o taký prírodný zdroj,
- akým poľnohospodárska pôda a lesný pôdny fond nesporne sú.

1.2 Pozemkové úpravy

Pozemkové úpravy (PÚ) majú dvojité účel, a to:

- výrobo-ekonomický, prejavuje sa vo vytvorení predpokladov pre intenzívny poľnohospodársku veľkovýrobu,
- ekologický, ktorý sa prejavuje vo využívaní krajnotvorných a iných nevýrobných funkciách poľnohospodárstva a vo vylúčení alebo aspoň v obmedzení nepriaznivých vplyvov poľnohospodárstva na okolitú prírodu.

Úlohou pozemkových úprav je teda zaistiť správne využívanie poľnohospodárskeho pôdneho fondu účelným usporiadaním poľnohospodárskej výroby a sústavného zúrodňovania pôdy pri súčasnej ochrane poľnohospodársky využívanej krajiny, ochrany prírody a zlepšovanie životného prostredia (Antal – Fidler a kol., 1989).

1.2.1 Dôvody pozemkových úprav

Dôvody pozemkových úprav sú uvedené v § 2 ods. 1 zákona č. 330/1991 ZB. o PÚ, z čoho vyplýva, že môžu byť nariadené alebo povolené aj z iných, než v zákone o PÚ uvedených dôvodov, pokiaľ sa v prípravnom konaní (§ 7 zákona o PÚ) preukáže ich naliehavosť, odôvodnenosť a účelnosť (Geisse a i., 2004).

Pozemkové úpravy sa vykonávajú najmä ak:

- a) je to potrebné na usporiadanie vlastníckych a užívacích pomerov a odstránenie prekážok ich výkonu vyvolaných historickým vývojom pred účinnosťou tohto zákona,
- b) došlo k podstatným zmenám vo vlastníckych a užívacích pomeroch v obvode pozemkových úprav,
- c) má dôjsť k investičnej výstavbe, ktorá podstatne ovplyvní hospodárenie na pôde alebo životné podmienky v obvode pozemkových úprav alebo jeho ucelenej časti,
- d) je to potrebné v záujme obnovenia alebo zlepšenia funkcií ekologickej stability v územnom systéme a celkového rázu poľnohospodárskej krajiny,
- e) má dôjsť k obmedzeniu poľnohospodárskej alebo lesnej výroby z dôvodu vyhlásenia ochranných pásiem, chránených území alebo z iných dôvodov,
- f) ak sa v katastrálnom území vyčlenilo do bezplatného dočasného užívania viac ako 25% výmery poľnohospodárskej pôdy

Dôvody pozemkových úprav vyplývajú aj z potreby určenia, kto a akým podielom bude pozemkové úpravy financovať. Príslušný obvodný pozemkový úrad nariaďuje pozemkové úpravy ak sa vykonávajú z dôvodov uvedených v odseku 1 písm. a), c), d), e), a f). Všetky pozemky v obvode projektu pozemkových úprav sú predmetom pozemkových úprav (Látečka – Muchová, 2005).

1.2.2 Obvod pozemkových úprav a obvod projektu pozemkových úprav

Pozemkové úpravy sa môžu vykonávať v celom katastrálnom území, v niekoľkých k.ú. alebo časti k.ú. Podliehajú im všetky pozemky v obvode pozemkových úprav okrem pozemkov v zastavanom území obce. OPÚ určuje obvod v rozhodnutí o nariadení alebo povolení pozemkových úprav (§ 8 zákona o PÚ) a to podľa výsledkov prípravného konania. Zisťovanie priebehu hraníc obvodu pozemkových úprav a zisťovanie zmien druhov pozemkov podľa skutočného stavu v teréne vykonáva komisia, ktorú zriaďuje obvodný pozemkový úrad. Komisia je zložený z dvoch zamestnancov okresného úradu, jedného zamestnanca správy katastra, jedného zástupcu obce a jedného zástupcu navrhovateľa (Látečka – Muchová, 2005).

Hranica obvodu projektu pozemkových úprav ohraničuje územie, v ktorom sa vykonávajú pozemkové úpravy v celoplošnom rozsahu, s výnimkou niektorých pozemkov resp. ucelených častí územia, ktoré sa z konkrétnych dôvodov vyjmú z obvodu pozemkových úprav. Ide napríklad o cintoríny a iné zariadenia slúžiace pre cirkevné účely, archeologické lokality, pozemky vyhradené pre obranu štátu, železnice a pozemky, ktoré slúžia na ich prevádzku a iné. Pri stanovení obvodu pozemkových úprav, ktorý tvorí časť katastrálneho územia nie je na prekážku, ak v ďalšej časti toho istého katastrálneho územia, so spoločnou hranicou alebo bez spoločnej hranice, prebieha alebo bude prebiehať konanie o pozemkových úpravách. Obvod pozemkových úprav sa stanovuje z hľadiska účelnosti a dosiahnutia cieľa, možností finančného zabezpečenia (Geisse, a i., 2001).

1.2.3 Účastníci konania PÚ

Podľa § 6 zákona 330/1991 Zb. o PÚ účastníkmi pozemkových úprav sú:

- vlastníci pozemkov podliehajúcich pozemkovým úpravám,
- nájomcovia pozemkov, podliehajúcich pozemkovým úpravám
- vlastníci ostatného nehnuteľného poľnohospodárskeho majetku nachádzajúceho sa v obvode pozemkových úprav,
- fyzické a právnické osoby, ktorých vlastnícke alebo iné práva môžu byť pozemkovými úpravami dotknuté,
- investor, ak ide o pozemkové úpravy z dôvodu uvedeného v § 2 ods. 1, písm. d) (má dôjsť k investičnej výstavbe, ktorá podstatne ovplyvní hospodárenie na pôde alebo životné podmienky v obvode pozemkových úprav alebo jeho ucelenej časti), alebo iná fyzická alebo právnická osoba, v ktorej záujme sa pozemkové úpravy vykonávajú,
- Slovenský pozemkový fond,
- Štátna organizácia lesného hospodárstva
- obec,
- alebo ten, kto o sebe tvrdí, že spĺňa vyššie uvedené predpoklady, ak sa nepreukáže opak.

1.2.4 Etapy projektu pozemkových úprav

Podľa Muchovej a Konca (2010), konanie o pozemkových úpravách možno rozdeliť do týchto základných etáp:

0. ETAPA – Konanie o začatí pozemkových úprav (Prípravné konanie):

Konanie o začatí pozemkových úprav sa vykonáva pred začatím projektu PÚ.

0. Nariadenie konania o začatí pozemkových úprav

- oznámenie o začatí konania

1. Rozhodnutie o nariadení alebo povolení pozemkových úprav (resp. nepovolení) vydáva sa rozhodnutie:

- pozemkové úpravy sa nariaďujú, ak sa konanie začalo z podnetu správneho orgánu (ex offio)
- pozemkové úpravy sa povoľujú (nepovoľujú) ak sa konanie začalo na návrh účastníka

1. ETAPA – Vypracovanie projektu pozemkových úprav

vyhotovujú sa:

1. úvodne podklady:

- všeobecné zásady usporiadania územia- prieskumy, rozbory a analýza súčasného stavu (schvaľujú sa rozhodnutím)
- register pôvodného stavu (schvaľujú sa bez rozhodnutia)
- aktualizácia BPEJ a mapa hodnoty pozemkov
- operát obvodu projektu PÚ- zriaďovanie PGB, určenie hranice obvodu projektu, účelové mapovanie polohopisu a výškopisu

2. návrh nového usporiadania pozemkov v obvode projektu PÚ:

- zásady umiestnenia nových pozemkov
- plán spoločných zariadení a opatrení a plán verejných zariadení a opatrení
- vypracovanie projektovej dokumentácie spoločných zariadení a opatrení
- aktualizácia obvodu projektu pozemkových úprav a RPS
- rozdeľovací plán vo forme umiestňovacieho a vytyčovacieho plánu
- zrovnávacie zostavenie (kombinatórium)

Správny orgán projekt pozemkových úprav schváli, ak s nim súhlasia účastníci, ktorí vlastnia najmenej 2/3 výmery pozemkov, na ktorých sú pozemkové úpravy povolené alebo nariadené, to neplatí ak boli pozemkové úpravy nariadené podľa §2 ods. 2, alebo ak bolo rozhodnuté o námietkach krajským úradom.

2. ETAPA – Vykonanie projektu pozemkových úprav

- 1. postup prechodu na nové usporiadanie**
- 2. rozdelenie parciel registra C hranicou obvodu projektu**
- 3. vytýčenie a označenie lomových bodov hraníc nových pozemkov**
 - vytýčenie a označenie význačných lomových bodov hraníc nových pozemkov
 - vytýčenie a označenie podrobných lomových bodov hraníc nových pozemkov
- 4. aktualizácia RPS a rozdeľovacieho plánu vo forme umiestňovacieho a vytyčovacieho plánu**
- 5. aktualizácia kombinatória**
- 6. rozdeľovací plán vo forme geometrického plánu alebo formou obnovy katastrálneho operátu novým mapovaním**
- 7. atlas projektu pozemkových úprav**

3. ETAPA – Realizácia v projekte navrhnutých spoločných zariadení a opatrení

- výstavba spoločných zariadení a opatrení v teréne

1.3 Konanie o začatí pozemkových úprav (Prípravné konanie)

Ako je spomínané v 1.2.4. Konanie o začatí pozemkových úprav pozostáva z dvoch procesných etáp a to, nariadenia konania o začatí PÚ a rozhodnutia o nariadení alebo povolení (resp. nepovolení) PÚ. Konanie o začatí pozemkových úprav je činnosť správneho orgánu ktorou, preskúmava územia z hľadiska vhodnosti, nevyhnutnosti alebo účelnosti pozemkových úprav a realizácií v projektoch pozemkových úprav navrhnutých spoločných zariadení a opatrení, dostupnosti podkladov, existujúcich komunikačných, hydromelioračných a protieróznych opatrení a zariadení z hľadiska

stavu, funkčnosti a prípadných projektových či realizačných dokumentácií, organizácie územia alebo prebiehajúcich či pripravovaných investičných zámerov (Geisse a i., 2004).

Podľa zákona o pozemkových úpravách (330/1991 Zb.) možno konanie o začatí pozemkových úprav začať z podnetu príslušného správneho orgánu alebo z podnetu účastníka konania z dôvodov podľa §2 ods. 1 písm. b).

Konanie o začatí pozemkových úprav začne po posúdení opodstatnenosti (účelnosti) požiadavky účastníka na vykonanie pozemkových úprav. Pri požiadavke o začatí konania z podnetu účastníka musí byť zrejmé kto ju podáva, akej veci sa týka a čo navrhuje.

Návrh má obsahovať:

a) meno a bydlisko žiadateľa alebo názov a adresu právnickej alebo fyzickej osoby, ak je táto navrhovateľom

b) dôvod návrhu na vykonanie pozemkových úprav

c) označenie katastrálnych území, ktorých sa žiadosť týka

d) návrh hraníc obvodu pozemkových úprav a návrh pozemkov, ktoré sa majú vyňať z obvodu pozemkových úprav, vyznačené na odtlačku mapy spravidla v mierke 1:10 000, 1:5000 alebo inej (v závislosti na prehľadnosti a čitateľnosti grafiky)

e) návrh spôsobu financovania vypracovania, vykonania a realizácie projektu pozemkových úprav

Jednou z podmienok účelnosti je aj v katastri nehnuteľností realizovaný zápis registra obnovenej evidencie pozemkov, ako aj súhlas nadpolovičnej väčšiny účastníkov. Súhlas nadpolovičnej väčšiny účastníkov sa zisťuje prieskumom záujmu pomocou anketových lístkov. Touto témou sa budeme zaoberať v samostatnej kapitole. Ak tieto podmienky nie sú splnené, správny orgán listom oznámi žiadateľovi, so zdôvodnením, zamietnutie požiadavky a nezačne prípravné konanie. Pokiaľ sa konanie začína na podnet správneho orgánu, je konanie začaté po preukázaní naliehavosti a odôvodnenosti pozemkových úprav. Po splnení základných podmienok, správny orgán nariadi konanie o začatí pozemkových úprav a vypracuje elaborát prípravného konania (Geisse, a i., 2001).

Po podaní návrhu na začatie konania o pozemkových úpravách resp. po preukázaní dôvodov pre uskutočnenie pozemkových úprav z podnetu správneho orgánu nariadi správny orgán prípravné konanie. Nariadenie prípravného konania oznámi správny

orgán v dotknutých obciach (ich častiach) verejnou vyhláškou. Nariadenie prípravného konania je oznámením o začatí správneho konania, o ktorom správny orgán upovedomí všetkých účastníkov konania. Je to zároveň prvý úkon voči účastníkovi v prípade konania z vlastného podnetu správneho orgánu (Muchová – Konc, 2010)

2 Cieľ práce

Cieľom predkladanej bakalárskej práce je teoreticky obsiahnuť problematiku všetkých činností týkajúce sa prípravného konania (konania o začatí pozemkových úprav).

Čiastkové ciele sme si zadefinovali nasledovne:

- štúdium príslušnej literatúry k problematike pozemkových úprav, prípravného konania
- teoretické vypracovanie elaborátu prípravného konania
- oboznámenie sa s podkladmi potrebnými k vypracovaniu elaborátu
- podrobnejší prieskum záujmu o pozemkové úpravy
- vpracovanie anketového lístka
- štatistické vyhodnotenie anketových lístkov

3 Metodika práce a metody skúmania

3.1 Podklady a materiály

V súlade so stanoveným cieľom bakalárskej práce, ktorým je vyhotovenie jednoduchého návodu pre spracovanie prvej fázy konania o pozemkových úpravách (elaborát prípravného konania a prieskum o súčasnom stave informovanosti širokej verejnosti) je nutné sa najprv oboznámiť s dostupnými materiálmi.

Pre spracovanie požadovaných výsledkov sme pre vyhotovenie elaborátu prípravného konania vychádzali zo vzorového elaborátu prípravného konania pre obec Kanianka a Metodického návodu všeobecná časť, konanie o začatí pozemkových úprav a príprava realizácie spoločných zariadení a opatrení. Pre vyhotovenie prieskumu o súčasnom stave informovanosti širokej verejnosti sme vypracovali anketový lístok za pomoci naštudovanej literatúry. Po naštudovaní sme zostavili databázu s viac ako 100 otázkami týkajúcich sa všeobecnej problematiky pozemkových úprav, z ktorých sme nakoniec vybrali 15 otázok.

Zo zisteného prieskumu o informovanosti danej problematiky sme spracovali matematickou analýzou grafy a tabuľky v počítačovom programe Excel vo verzii Microsoft Office 2003.

3.1.1 Podklady

Na účel tvorby výstupov, ktorými sú elaborát prípravného konania, anketový lístok, tabuľky a grafy vo výsledkovej časti práce, sme použili nasledovné podklady:

1. Zákon č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, obvodných pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov
2. Metodický návod – všeobecná časť. Konanie o začatí pozemkových úprav a príprava realizácie spoločných zariadení a opatrení. Bratislava: MP SR, 2004. 103 s. (zákon o pozemkových úpravách)
3. Elaboráty prípravného konania viacerých obcí

3.2 Postupy

V prvom rade sme sa pridržiavali krokov, ktoré sú dané procesným postupom zo zákonom o pozemkových úpravách.

Procesný postup je nasledovný:

1. zverejnenie oznámenia o pozemkových úpravách
2. prípravné práce pre tvorbu elaborátu prípravného konania
 - vyhodnotenie jeho dôležitosti
 - vydanie rozhodnutia
3. kroky ktoré viedli k tvorbe výsledkovej časti - tvorba elaborátu prípravného konania
 - a) predkladateľ podnetu
 - b) názov projektu/skratka
 - c) obvod pozemkových úprav
 - d) dôvody nariadenia alebo povolenia pozemkových úprav
 - e) doterajšie skúsenosti s vykonaním projektov pozemkových úprav v danej oblasti
 - f) zdôvodnenie projektu pozemkových úprav
 - g) ciele projektu pozemkových úprav
 - h) očakávané výsledky projektu pozemkových úprav
 - i) etapy a aktivity projektu pozemkových úprav, časový harmonogram
 - j) šírenie skúseností a výsledkov projektu pozemkových úprav
 - k) spôsob monitorovania a vyhodnocovania vypracovania projektu pozemkových úprav a splnenia stanovených cieľov
 - l) rozpočet
 - m) zoznam priloženej dokumentácie
4. kroky ktoré viedli k tvorbe výsledkovej časti- dotazník
5. zostavenie databázy otázok
6. výber otázok
7. spracovanie dotazníka, estetická stránka dotazníka

8. rozdanie dotazníkov
9. zozbieranie dotazníkov
10. vytvorenie grafov a tabuliek, vyhodnotenie dotazníka

4 Výsledky a diskusia

4.1 Elaborát prípravného konania

Pomocou Metodického návodu (2004) po vykonaní všetkých krokov prípravného konania podľa článkov č. 7 až 12, správny orgán spracuje výsledný elaborát prípravného konania, ktorým preukáže alebo nepreukáže nutnosť riešiť daný stav v záujmovom území prostredníctvom pozemkových úprav.

Elaborát prípravného konania je dokumentácia, ktorou sa preukazuje opodstatnenosť alebo neúčelnosť pozemkových úprav. Vyhotovuje sa v analógovej a elektronickej forme. Každý elaborát overuje zodpovedný projektant oprávnený na projektovanie pozemkových úprav. Po schválení krajskou a ústrednou komisiou je podkladom k rozhodnutiu o nariadení alebo povolení pozemkových úprav a je súčasťou archivovanej dokumentácie o pozemkových úpravách.

4.2 Obsah elaborátu

4.2.1 Predkladateľ podnetu

Táto časť elaborátu obsahuje presné špecifikácie predkladateľa podnetu, adresa a kontaktné osoby. Predkladateľom podnetu môže byť napríklad Krajský pozemkový úrad alebo Obvodný pozemkový úrad.

4.2.2 Názov projektu/skratka

Definuje skratky a názov projektu. Napr. Projekt pozemkových úprav XY (celý názov), PÚ XY (skrátенý názov)

4.2.3 Obvod pozemkových úprav (písomná a grafická časť)

Na základe kapitoly 1.2.2 obvod pozemkových úprav je súhrn všetkých pozemkov určených pre vykonanie pozemkových úprav v stanovenom katastrálnom území bez pozemkov vyňatých z obvodu pozemkových úprav. Rozpísaná je taktiež výmera z plôch spĺňajúcich požiadavku PPÚ. V grafickej časti sú obsiahnuté prehľadné mapy so zákresom hranice obvodu PPÚ.

4.2.4 Dôvody nariadenia alebo povolenia pozemkových úprav

V kapitole 1.2.1 je podľa zákona 330/1991 Zb. §2 ods.1 uvedených 6 dôvodov pre vykonanie pozemkových úprav a teda jeho nariadenia alebo povolenia PÚ z ktorých sa podľa naštudovaných konaní najčastejším dôvodom vyskytuje dôvod a) je to potrebné na usporiadanie vlastníckych a užívacích pomerov a odstránenie prekážok ich výkonu vyvolaných historickým vývojom pred účinnosťou tohto zákona.

4.2.5 Doterajšie skúsenosti s vykonávaním projektov pozemkových úprav v danej oblasti

V tejto časti elaborátu predkladateľ podnetu popíše svoje skúsenosti s projektmi, na ktorých sa zúčastňoval. Medzi projekty danej oblasti môžu patriť: projekty pozemkových úprav, projekty ROEP príp. predchádzajúcich evidencií a pod.

4.2.6 Zdôvodnenie projektu pozemkových úprav

a) Charakteristika katastrálneho územia sa vyhotovuje v nasledovnej štruktúre:

- Poloha a stručný popis
- Vybrané ukazovatele
- Vývoj a súčasný stav hospodárenia na pôde
- Historické pomery
- Obyvateľstvo
- Reliéf územia
- Geologicko-litologické pomery
- Pôdne pomery
- Klimatické pomery
- Veterné pomery
- Hydrologické pomery
- Systém ekologickej stability krajiny
- Vyjadrenia dotknutých organizácií

b) Definícia problému, ktorý bude projekt pozemkových úprav riešiť

c) Výsledky a závery prípravného konania

4.2.7 Cieľ projektu pozemkových úprav

Rozlišujeme dva druhy cieľov a to: a) dlhodobé (všeobecné) – zaoberajú sa zlepšením hospodárenia na poľnohospodárskej pôde (PP) optimalizáciu priestorového usporiadania, taktiež s trhom o pôdu a o tvorbu predpokladov pre vznik fariem

b) krátkodobé (špecifické, konkrétne) – hovoria o cieľoch zaoberajúcich sa protieróznou ochranou, znížením rozdrobenosti spoluvlastníckych podielov, taktiež sprístupnením pozemkov a ozdravením krajiny z ekologického hľadiska

4.2.8 Očakávané výsledky projektu pozemkových úprav

Realizáciou projektu pozemkových úprav sa očakávajú kvantitatívne a kvalitatívne zlepšenia.

a) kvalitatívne – vyjadrujú percento zníženia rozdrobenosti počtu parcel na jedného vlastníka a taktiež zníženie spoluvlastníckych podielov v počte spoluvlastníkov na parcelu.

b) kvantitatívne – zlepšenie tohto charakteru hovorí o dosiahnutí optimalizácie tvarov pozemkov s prihliadnutím na celkový obraz krajiny, sprístupnení pozemkov pre vlastníkov, taktiež vyriešenie vlastníckych vzťahov pre zjednodušenie trhu s pôdou a zachovanie, poprípade zlepšenie stupňa ekologickej stability.

4.2.9 Etapy a aktivity projektu pozemkových úprav, časový harmonogram

Obsahuje rozpis etáp projektu pozemkových úprav bližšie uvedených v kapitole 1.2.4, o ich aktivity a aj rozpis fakturačných celkov. Časový harmonogram je rozpisom časovej náročnosti pre vypracovanie a vykonanie projektu PÚ (udávajú sa dátumy jednotlivých etáp, ich začatie a ukončenie).

4.2.10 Rozšírenie skúseností a výsledkov projektu pozemkových úprav

Využívanými formami rozšírenia skúsenosti a výsledkov o projekte PÚ môžu byť:

a) médiá (týmto spôsobom sa zverejňujú informácie o projekte napr. na internetovej stránke príslušného Obvodného úradu, taktiež môžu byť informácie zverejnené v dennej tlači, rozhlasom alebo regionálnou televíziou).

b) semináre a konferencie

c) iné (vypracovanie propagačného materiálu o výsledkoch projektu na základe prezentácie, vyhotovenie CD, a pod.).

4.2.11 Spôsob monitorovania a vyhodnocovania, vykonania projektu pozemkových úprav a splnenie stanovených cieľov

Skladá sa z časti:

- a) Monitorovanie, v ktorej sa rozoberajú kvantitatívne ukazovatele ako plnenie časového harmonogramu a rozpočtu. Taktiež monitorovanie kvalitatívnych ukazovateľov a to plnenie špecifických podmienok z hľadiska formy a obsahu odovzdávaných ucelených častí diela.
- b) Vyhodnocovanie po ukončení pozemkových úprav podľa etáp a aktivít, splnenie stanovených cieľov – kontrola a vyhodnotenie splnenia cieľov stanovených v prípravnom konaní projektu pozemkových úprav ako je zníženie rozdrobenosti a vlastníckych podielov, zachovanie alebo zvýšenie ekologickej stability, optimalizácia tvaru a sprístupnenie pozemkov, počet parciel vypracovaných v projekte, dĺžka naprojektovaných a vybudovaných ciest, počet vlastníkov v konaní a pod.

4.2.12 Rozpočet

Na základe cenníka pre oceňovanie prác v projektoch pozemkových úprav zostaveného Komorou pozemkových úprav sa vypracuje rozpočet. K jeho zostaveniu sú aj skutočnosti zistené v prípravnom konaní. Projekt pozemkových úprav sa môže rozdeliť na stupne z hľadiska obtiažnosti. V rozpočtovej časti sa nachádzajú aj základné údaje o katastrálnom území z hľadiska výmery. Ide o rozdelenie územia kde sa uvádza výmera pozemkov a plôch ako napr. výmera všetkých pozemkov v obvode PÚ, výmera pozemkov vyňatých z obvodu PÚ, výmera plôch PPF a ostatných pozemkov v obvode PPÚ, výmera plôch LPF obvodu PPÚ, atď. Pri oboznamovaní sa s touto časťou elaborátu a naštudovaní zmlúv o dielo zverejnených na internetovej stránke Úradu vlády SR sme porovnali sumy za jednotlivé projekty pozemkových úprav ktoré sa pohybujú od 100 000 – 465 000 eur.

Etapa	Termin ukončenia etapy a vystavenia faktúry	Popis etáp, ucelených častí a fakturačných celkov projektu pozemkových úprav	Cena etapy, ucelenej časti, fakturačného celku bez DPH	Cena etapy, ucelenej časti, fakturačného celku s DPH
2		Vypracovanie projektu pozemkových úprav (návrh nového usporiadania územia v obvode projektu pozemkových úprav)		
2/a	31.01.2007	Zásady pre umiestnenie nových pozemkov		
2/a/1		Aktualizácia obvodu projektu pozemkových úprav	57060	67901
2/a/2		Aktualizácia registra pôvodného stavu	28530	33951
2/a/3		Vypracovanie, prerokovanie a odsúhlasenie zásad pre umiestnenie nových pozemkov v obvode projektu pozemkových úprav	158500	188615
2/b	31.01.2008	Plány spoločných a verejných zariadení a opatrení		
2/b/1		Plán verejných zariadení a spoločných zariadení a opatrení	126800	150892
2/b/2		Polohopisné a výškopisné zameranie a kartografické spracovanie pasu pre projektovú dokumentáciu	31700	37723
2/b/3		Prieskumné práce (upresnenie úrodnosti pôdy, ručne kopané sondy, laboratórny rozbor a pod.)	31700	37723
2/b/4		Predbežné vytyčenie plánu verejných zariadení a opatrení a plánu spoločných zariadení a opatrení v nadväznosti na návrh MUSES územia pre účely PPE	97636	116187
2/b/5/1	Spracovanie projektovej dokumentácie súboru stavieb spoločných zariadení a opatrení	738610	878916	
Spolu: prvé programovacie obdobie			1270536	1511938
2/c	31.07.2008	Rozdeľovací plán vo forme umiestňovacieho a vytyčovacieho plánu		
2/c/1		Rozdeľovací plán vo forme umiestňovacieho a vytyčovacieho plánu na poľnohospodárskej pôde	1375780	1637178
2/c/2		Rozdeľovací plán vo forme umiestňovacieho a vytyčovacieho plánu na plochách lesného pôdneho fondu		
3		Vykonanie projektu pozemkových úprav - aktualizácia		
3/1	31.01.2009	Vykonanie projektu pozemkových úprav - aktualizácia		
3/1/1		Plán prechodu na nové usporiadanie	31700	37723
3/1/2		Aktualizácia registra pôvodného stavu a rozdeľovacieho plánu	38040	45268
3/2	31.09.2009	Vytyčenie význačných lomových bodov hraníc nových pozemkov	290055	345165
3/3		Podrobné vytyčenie lomových bodov hraníc nových pozemkov	1421745	1691877
3/4	30.06.2010	Rozdeľovací plán vo forme geometrického plánu alebo vo forme obnovy katastrálneho operátu novým mapovaním	1293360	1539098
3/5		Zrovnávanie zostavenie	31700	37723
3/6		Atlas projektu pozemkových úprav	63400	75446
Spolu: druhé programovacie obdobie			4545780	5409478

Obr. 1 Príklad rozpisu cien rozpočtu jednotlivých etáp projektu

4.2.13 Zoznam priloženej dokumentácie

Obsahuje písomné a grafické prílohy ako sú prieskum záujmu, dokumentácia hraníc obvodu pozemkových úprav, posúdenie dôvodov opodstatnenosti a naliehavosti pozemkových úprav správnym orgánom, mapy, a pod.

4.3 Prieskum záujmu

Uskutočňuje sa na základe vykonania prípravného konania kedy správny orgán vyzve všetkých účastníkov, ktorých ustanovuje §6 zákona o PÚ, aby vyjadrili svoj súhlas (resp. nesúhlas) s vykonaním pozemkových úprav v navrhovanom obvode pozemkových úprav. Prieskum záujmu sa zisťuje v určitej lehote, ktorá začína plynúť zverejnením oznámenia na obci alebo od dátumu verejného zhromaždenia. Poznáme viacero metód zisťovania záujmu o vykonanie pozemkových úprav. Zvolená metóda musí byť doložená konkrétnymi dôkazmi, aby bola preukázateľná a nespochybniteľná.

Taktiež musí obsahovať požadovaný rozsah účastníkov pozemkových úprav. Použitelnými metódami je napríklad hlasovanie na verejnom zhromaždení, kde účasť vlastníkov, užívateľov a iných účastníkov presahuje 50% všetkých účastníkov pozemkových úprav, pohovor s jednotlivcami alebo menšími skupinami občanov, verejnou vyhláškou so zabezpečením zadokumentovania odozvy alebo kombináciou iných metód tak, aby bola zabezpečená podmienka prejednávania s viac ako 2/3 účastníkov v čase prípravného konania. Najčastejšie využívanou metódou je však forma doručenia anketových lístkov všetkým predpokladaným účastníkom pozemkových úprav. Túto metódu sme využili aj pri našom spracovaní anketového lístka. Prieskum z ankety ukázal, že 61,25% z opýtaných respondentov by malo záujem o vykonanie pozemkových úprav. Jednou zo základných podmienok k nariadeniu alebo povoleniu PÚ je preukázanie záujmu min. 50% vlastníkov plus jeden alebo vlastníkov s nadpolovičnou výmerou pozemkov. V tomto prípade by teda táto podmienka bola splnená (tab. č. 16).

4.4 Vyhodnotenie ankety

4.4.1 Charakteristika ankety

Príprava anketového lístka spočívala v príprave viac ako 100 otázok. Z týchto otázok sme po konzultáciách s odborníkmi v danej oblasti vybrali 15 definitívnych otázok, z ktorých sme vytvorili výsledný dotazník (príloha č. 1). Výber otázok bol podmienený zrozumiteľnou a jednoduchou formuláciou, nakoľko sme anketové lístky rozdali 80 respondentom rôzneho veku a pohlavia Nitrianskeho kraja. Anketu sme realizovali v mesiaci december 2010 a január, február 2011. Výsledkom skúmania je aj diskusia o súčasnom stave informovanosti širokej verejnosti o problematike pozemkových úprav.

4.4.2 Matematické spracovanie údajov

Pri spracovaní získaných údajov sme použili počítačový program Excel vo verzii Microsoft Office 2003. Pri spracovaní sme použili matematickú analýzu získaných údajov prostredníctvom ktorej sme spracovali základné výsledky ankety do tabuliek a grafov k ďalšiemu spracovaniu získaných údajov sme použili jednoduchú štatistiku.

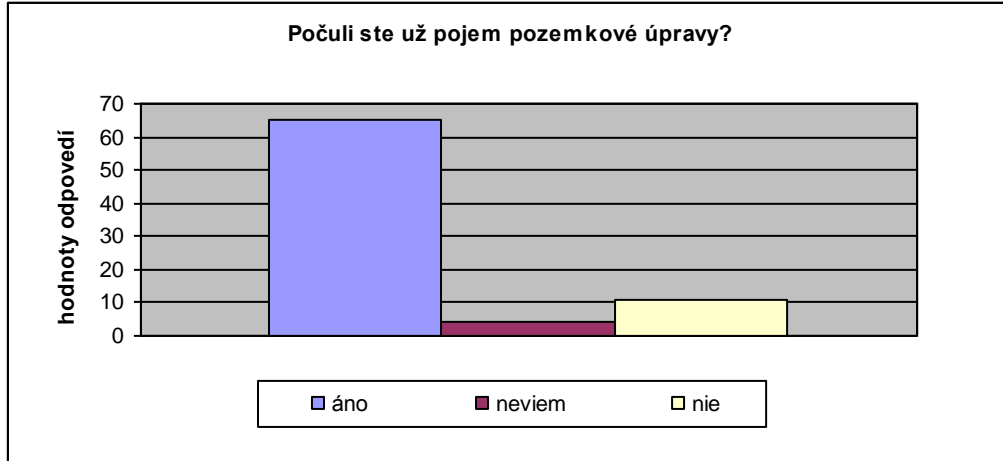
V tabuľke 1 uvádzame výsledky sčítania jednotlivých odpovedí, ďalej v texte popisujeme každý výsledok otázky. Uvádzame aj grafické vyhodnotenie a percentuálne ohodnotenie každej odpovede. Pokúsili sme sa aj o jednoduché zhodnotenie dosiahnutých výsledkov formou diskusie k vybraným otázkam, ktoré boli podľa nášho názoru najzaujímavejšie. Uvádzame ju na záver kapitoly.

Tab.1 Sumár ankety

č.	Otázka	áno	neviem	nie	spolu
1.	Počuli ste už pojem pozemkové úpravy?	65	4	11	80
2.	Rozhodujem o tom či budú alebo nebudú v obci pozemkové úpravy?	17	15	48	80
3.	Môže sa po pozemkovej úprave z mojich 15 parciel v spoluvlastníctve stať 1 parcela vo výlučnom vlastníctve?	44	29	7	80
4.	Môžem si zvoliť s kým budem susediť v novom usporiadaní pozemkov?	14	24	42	80
5.	Môžem dostať do svojho výlučného vlastníctva môj pozemok v náhradnom užívaní?	37	28	15	80
6.	Môžem si svoj pozemok po projekte pozemkových úprav vziať do užívania?	46	20	14	80
7.	Zabezpečí mi projekt pozemkových úprav prístup na môj pozemok?	54	18	8	80
8.	Rieši projekt pozemkových úprav aj ochranu pozemkov ohrozených záplavami?	39	32	9	80
9.	Môžu na základe projektu pozemkových úprav vzniknúť obecné oddychové zón, príp. cyklotrasy,...?	66	13	1	80
10.	Prihliada projekt pozemkových úprav na znovu založenie "zelených" plôch akými sú napr. remízky, vetrolamy a pod.?	51	26	3	80
11.	Dostanem po pozemkovej úprave pozemok, ktorý je primeraný pôde, s ktorou som do projektu pozemkových úprav vstúpil?	47	25	8	80
12.	Musí so mnou poľnohospodársky podnik po projekte pozemkových úprav uzavrieť novú nájomnú zmluvu, ak sa rozhodnem nový pozemok neužívať?	40	25	15	80
13.	Poznám niekoho, kto má pozemky po realizácii projektu pozemkových úprav ?	22	8	50	80
14.	Viete kde by ste hľadali oznámenie o nariadení konania o začatí pozemkových úprav?	55	6	19	80
15.	Ak by sa mal vo vašej obci, kde vlastníte pozemky, vykonať projekt pozemkových úprav, súhlasili by ste?	49	24	7	80
		646	297	257	1200

Tab. 2 Anketová otázka 1

1.	Počuli ste už pojem pozemkové úpravy?	áno	65	81,25%
		neviem	4	5,00%
		nie	11	13,75%
		80	100,00%	

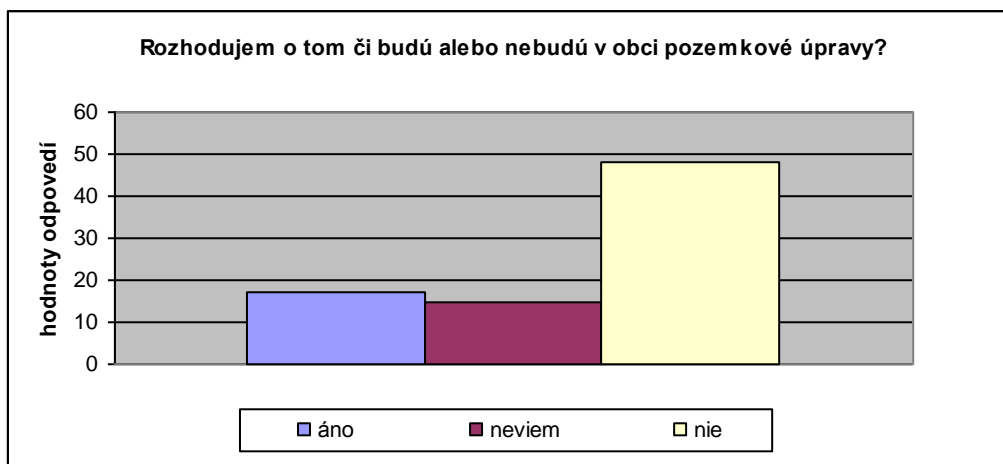

Graf 1 Znázornenie anketovej otázky 1

Z tabuľky a grafu môžeme vyhodnotiť, že z 80 respondentov opýtaných 81,25% už počulo pojem pozemkové úpravy.

Tab. 3 Anketová otázka 2

2.	Rozhodujem o tom či budú alebo nebudú v obci pozemkové úpravy ?	áno	17	21,25%
		neviem	15	18,75%
		nie	48	60,00%
		80	100,00%	

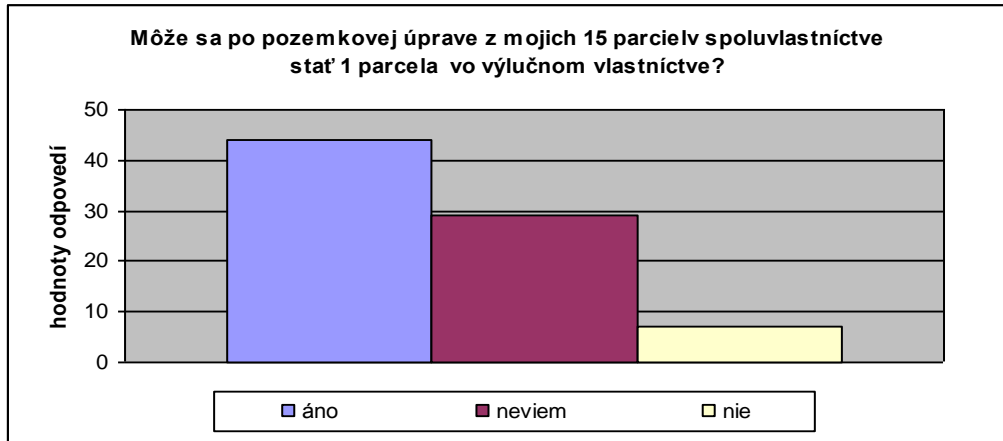

Graf 2 Znázornenie anketovej otázky 2

Je zaujímavé, že z opýtaných respondentov si až 60% myslí že nerozhodujú o tom, či budú alebo nebudú v obci vykonané pozemkové úpravy.

Tab. 4 Anketová otázka 3

3.	Môže sa po pozemkovej úprave z mojich 15 parciel v spoluvlastníctve stať 1 parcela vo výlučnom vlastníctve?	áno	44	55,00%
		neviem	29	36,25%
		nie	7	8,75%
		80	100,00%	

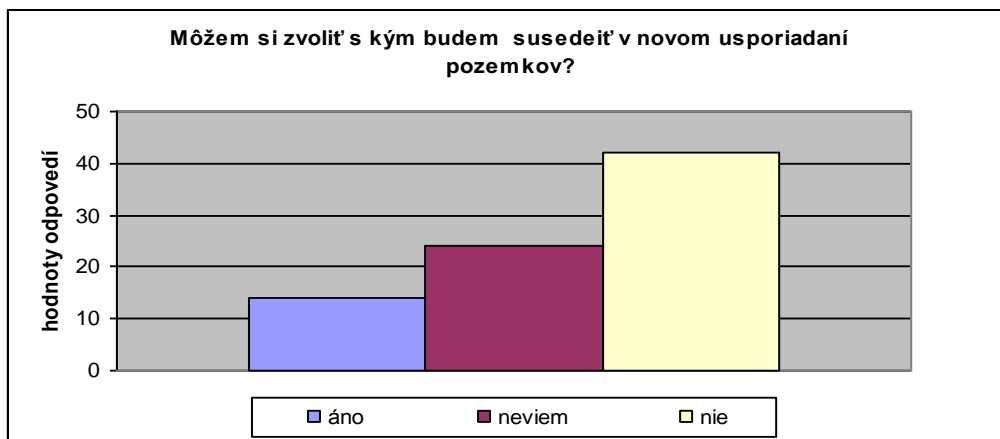

Graf 3 Zázornenie anketovej otázky 3

Z celkového počtu opýtaných respondentov 55% vie, že po pozemkovej úprave sa môže z ich 15 parciel v spoluvlastníctve stať 1 parcela vo výlučnom vlastníctve.

Tab. 5 Anketová otázka 4

4.	Môžem si zvoliť s kým budem susediť v novom usporiadaní pozemkov?	áno	14	17,50%
		neviem	24	30,00%
		nie	42	52,50%
		80	100,00%	

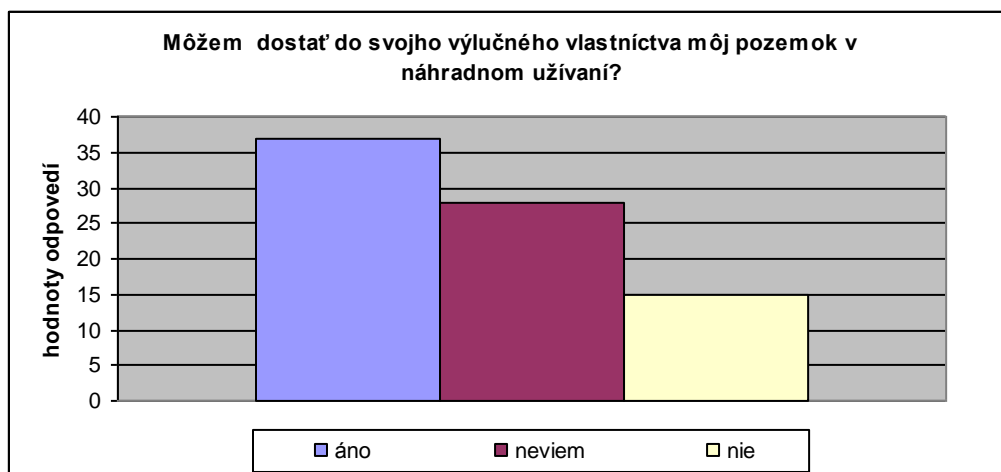

Graf 4 Zázornenie anketovej otázky 4

Z opýtaných respondentov len 17,50% vie o tom, že si v novom usporiadaní pozemkov môžu zvoliť s kým by chceli susediť a taktiež aj kde by chceli aby sa ich pozemok nachádzal.

Tab. 6 Anketová otázka 5

5.	Môžem dostať do svojho výlučného vlastníctva môj pozemok v náhradnom užívaní?	áno	37	46,25%
		neviem	28	35,00%
		nie	15	18,75%
		80	100,00%	

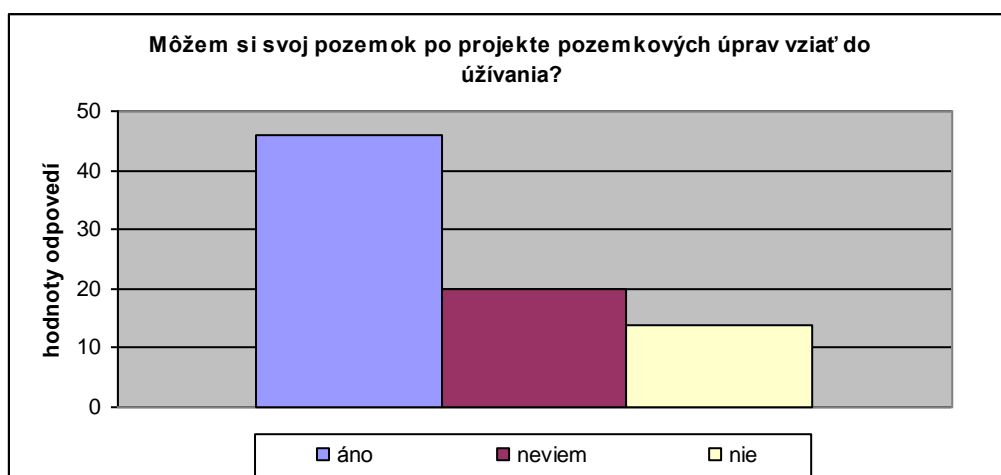

Graf 5 Zázornenie anketovej otázky 5

Či môže účastník pozemkových úprav dostať do výlučného vlastníctva svoj pozemok v náhradnom užívaní vie iba 46,25%.

Tab. 7 Anketová otázka 6

6.	Môžem si svoj pozemok po projekte pozemkových úprav vziať do užívania?	áno	46	57,50%
		neviem	20	25,00%
		nie	14	17,50%
		80	100,00%	

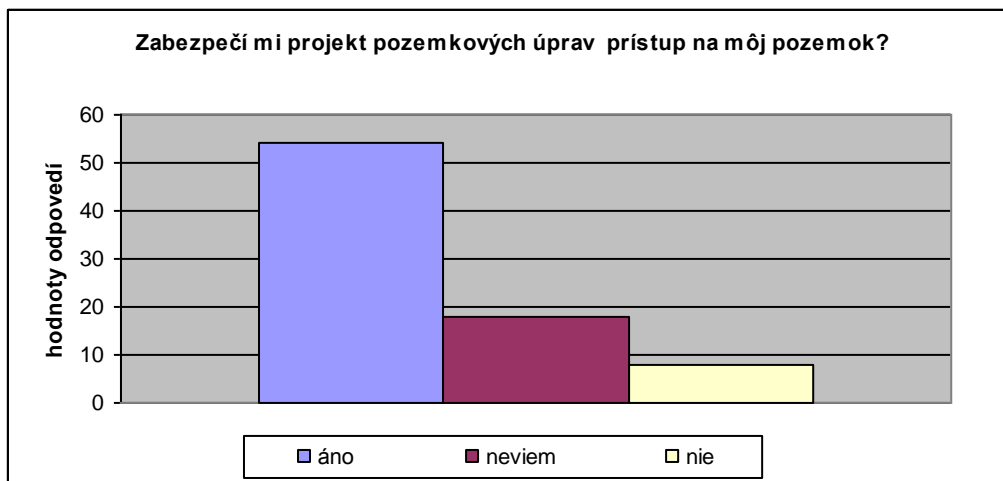

Graf 6 Zázornenie anketovej otázky 6

Z celkového počtu opýtaných respondentov vie, že po projekte pozemkových úprav si môžu svoj pozemok vziať do užívania 57,50%.

Tab. 8 Anketová otázka 7

7.	Zabezpečí mi projekt pozemkových úprav prístup na môj pozemok?	áno	54	67,50%
		neviem	18	22,50%
		nie	8	10,00%
		80	100,00%	

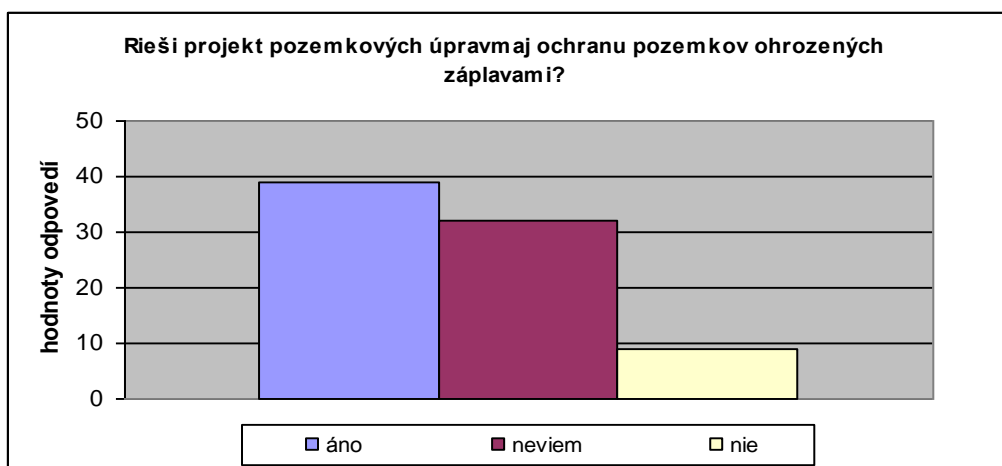

Graf 7 Znárodnenie anketovej otázky 7

Až 67,50% z celkového počtu opýtaných vie, že im projekt pozemkových úprav zabezpečí prístup na ich pozemok.

Tab. 9 Anketová otázka 8

8.	Rieši projekt pozemkových úprav aj ochranu pozemkov ohrozených záplavami?	áno	39	48,75%
		neviem	32	40,00%
		nie	9	11,25%
		80	100,00%	

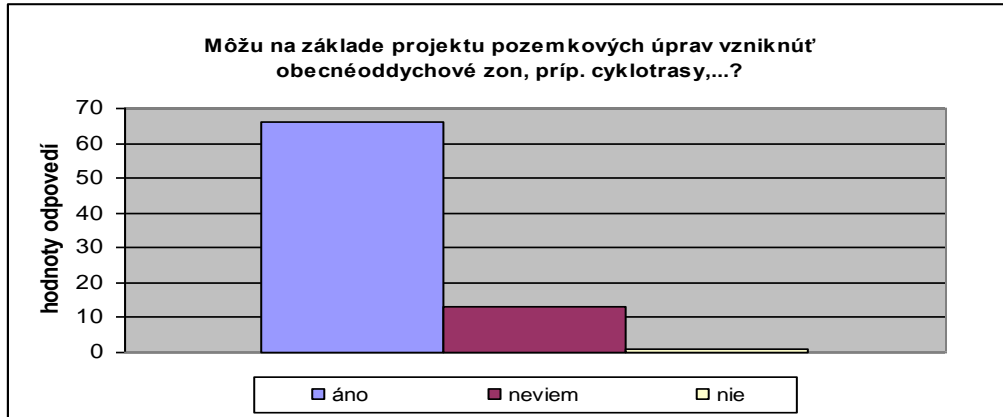

Graf 8 Znárodnenie anketovej otázky 8

Zo všetkých opýtaných respondentov až 40% nevie, že projekt pozemkových úprav rieši aj ochranu pozemkov ohrozených záplavami.

Tab. 10 Anketová otázka 9

9.	Môžu na základe projektu pozemkových úprav vzniknúť obecné oddychové zón, príp. cyklotrasy,...?	áno	66	82,50%
		neviem	13	16,25%
		nie	1	1,25%
		80	100,00%	

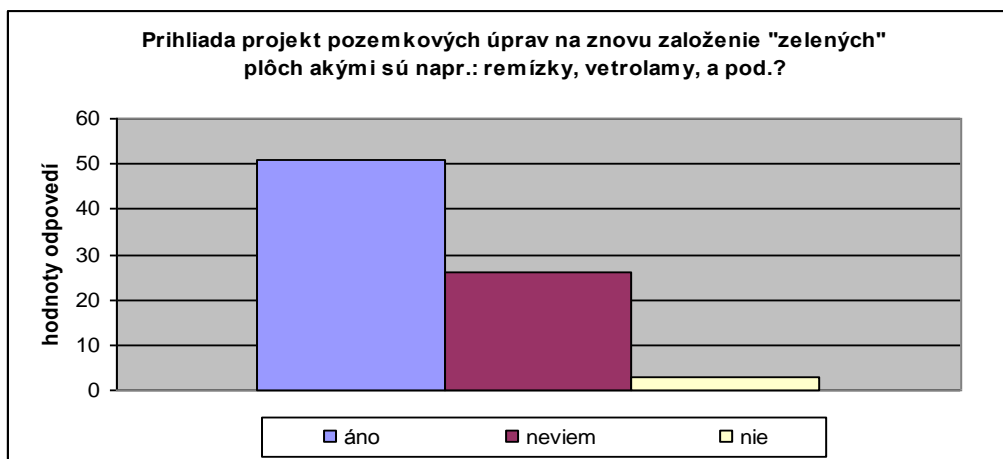

Graf 9 Znáročenie anketovej otázky 9

Na základe projektu pozemkových úprav vie až 82,50% zo všetkých opýtaných, že môžu vzniknúť obecné oddychové zóny, cyklotrasy, a pod.

Tab. 11 Anketová otázka 10

10.	Prihliada projekt pozemkových úprav na znovu založenie "zelených" plôch akými sú napr. remízky, vetrolamy a pod.?	áno	51	63,75%
		neviem	26	32,50%
		nie	3	3,75%
		80	100,00%	

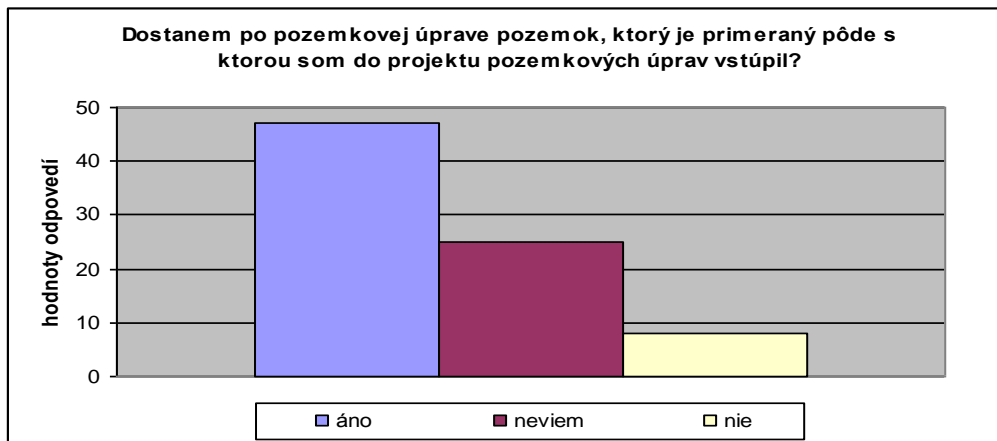

Graf 10 Znáročenie anketovej otázky 10

Z celkového počtu opýtaných respondentov len 3,75% si myslí, že projekt PÚ neprihliada na znovu založenie "zelených" plôch akými sú napr. remízky, vetrolamy a pod.

Tab. 12 Anketová otázka 11

11.	Dostanem po pozemkovej úprave pozemok, ktorý je primeraný pôde, s ktorou som do projektu pozemkových úprav vstúpil?	áno	47	58,75%
		neviem	25	31,25%
		nie	8	10,00%
			80	100,00%

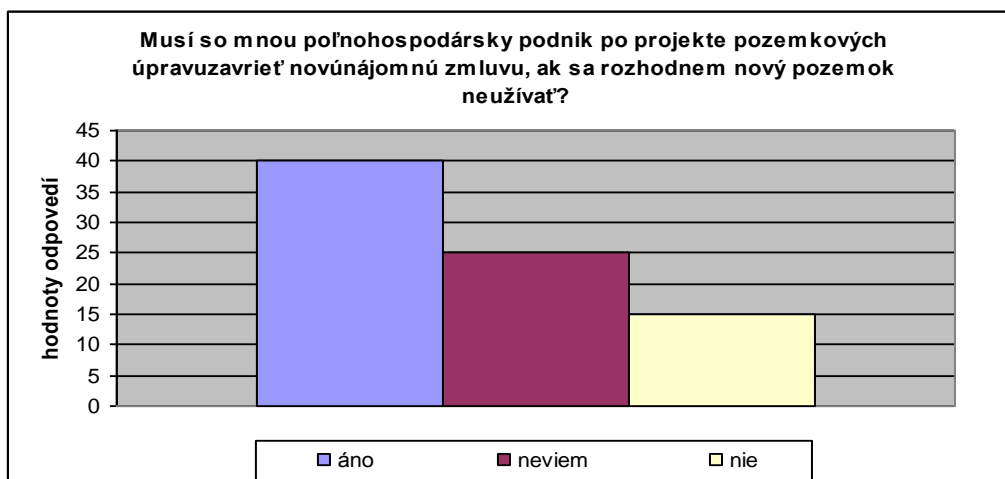

Graf 11 Znázornenie anketovej otázky 11

Až 31,25% zo všetkých opýtaných respondentov nevie, že po projekte pozemkových úprav dostanú pozemok primeraný pôde, s ktorou do projektu vstupovali.

Tab. 13 Anketová otázka 12

12.	Musí so mnou poľnohospodársky podnik po projekte pozemkových úprav uzavrieť novú nájomnú zmluvu, ak sa rozhodnem nový pozemok neužívať ?	áno	40	50,00%
		neviem	25	31,25%
		nie	15	18,75%
			80	100,00%

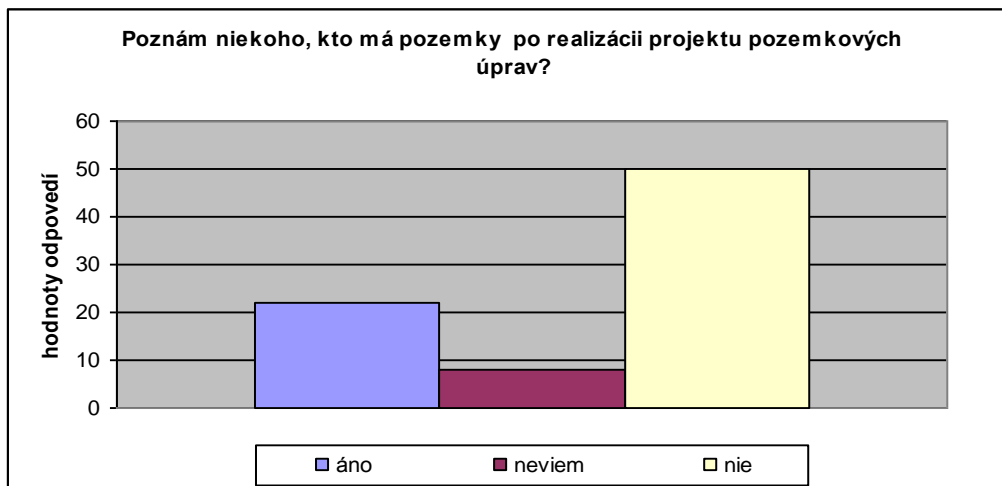

Graf 12 Znázornenie anketovej otázky 12

Z celkového počtu 50% opýtaných vie, že poľnohospodársky podnik po projekte PÚ musí uzavrieť nájomnú zmluvu s vlastníkom, ak sa rozhodne svoj pozemok neužívať.

Tab. 14 Anketová otázka 13

13.	Poznám niekoho, kto má pozemky po realizácii projektu pozemkových úprav?	áno	22	27,50%
		neviem	8	10,00%
		nie	50	62,50%
		80	100,00%	

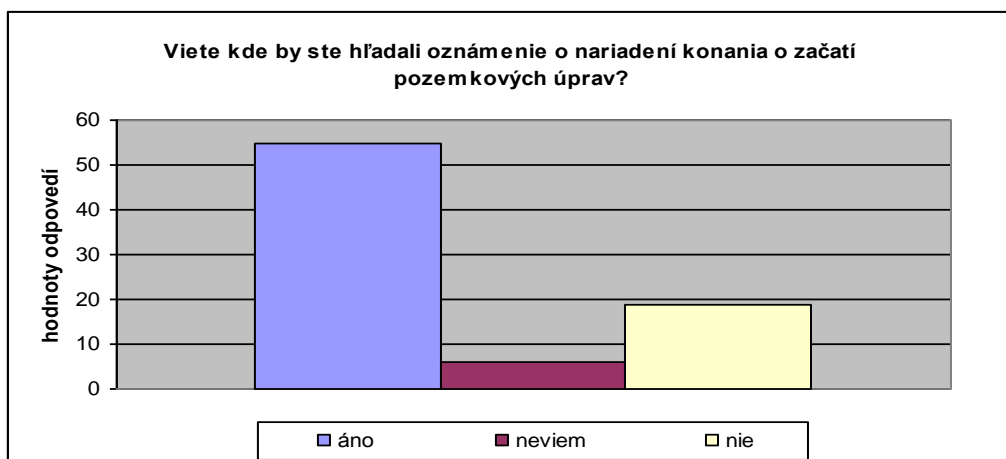

Graf 13 Znárodnenie anketovej otázky 13

Až 62,50% zo všetkých opýtaných respondentov nepozná nikoho kto má pozemky po realizácii projektu pozemkových úprav.

Tab. 15 Anketová otázka 14

14.	Viete kde by ste hľadali oznámenie o nariadení konania o začatí pozemkových úprav?	áno	55	68,75%
		neviem	6	7,50%
		nie	19	23,75%
		80	100,00%	

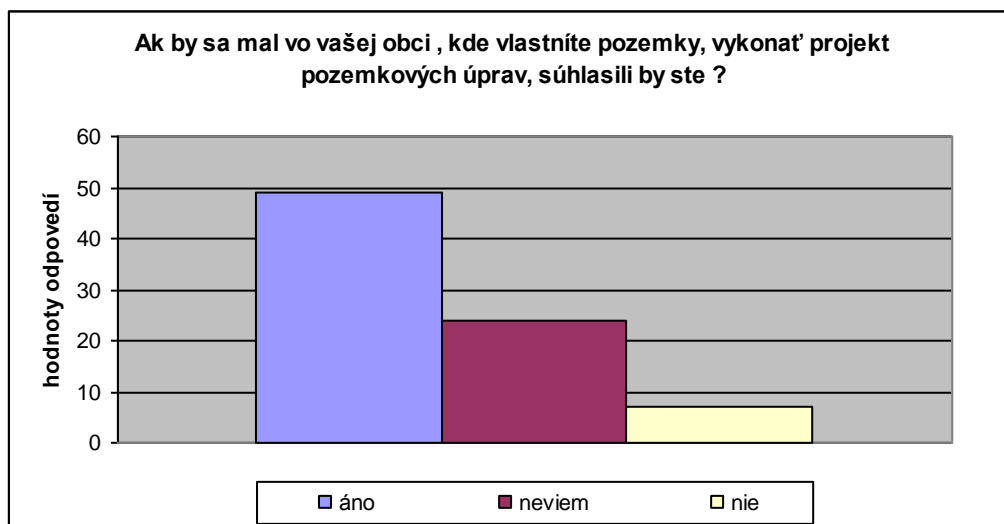

Graf 14 Znárodnenie anketovej otázky 14

Z celkového počtu opýtaných 68,75% vie, kde by hľadalo oznámenie o nariadení konania o začatí pozemkových úprav.

Tab. 16 Anketová otázka 15

15.	Ak by sa mal vo vašej obci, kde vlastníte pozemky, vykonať projekt pozemkových úprav, súhlasili by ste ?	áno	49	61,25%
		neviem	24	30,00%
		nie	7	8,75%
		80	100,00%	

Graf 15 Znárodnenie anketovej otázky 15

Keďže 61,25% z celkového počtu opýtaných respondentov by súhlasilo s vykonaním projektu pozemkových úprav, bola by splnená podmienka k nariadeniu alebo povoleniu PÚ.

Ako sa dá vidieť v tabuľke č. 2, na prvú anketovú otázku, či odpovedajúci respondenti už počuli pojem pozemkové úpravy až 81,25% odpovedalo áno. Je však zaujímavé, že napriek celkom vysokému percentu si len 21,25 % myslí, že rozhoduje o tom, či budú alebo nebudú v obci pozemkové úpravy. Taktiež veľmi malé percento opýtaných vie o tom, že si môžu po projekte pozemkových úprav zvoliť s kým by chceli susediť, resp. kde by chceli aby sa ich pozemok nachádzal a to je vie 17,50% respondentov. Zaujímavým zistením pri vyhodnocovaní ankety bola pre mňa anketová otázka č. 9, kedy až 82,50% odpovedajúcich vedelo, že na základe projektu pozemkových úprav vznikajú aj obecné oddychové zóny, príp. cyklotrasy, čo je viac percent ako pri anketovej otázke 1. Môj pohľad na celkové zhodnotenie ankety vzhľadom k tomu, že na 10 z 15 otázok viac ako polovica opýtaných respondentov odpovedala áno je veľmi pozitívny. Z tohto hľadiska môžeme skonštatovať, že informovanosť o pozemkových úpravách je v celku na primeranej úrovni.

Záver

Záverom by sme poukázali na niektoré aspekty práce.

V prvom rade sme poukázali na jeden z vážnych problémov súčasnej doby, ktorým je vysoká miera neusporiadanosti vlastníckych a užívacích pomerov k pozemkom poľnohospodárskeho a lesného pôdneho fondu. Tento stav je produktom dlhšie trvajúceho historického vývoja hospodárskych, spoločenských a právnych pomerov na Slovensku. K pochopeniu zadávania projektov bola teda potrebná aj štúdia histórie pozemkových úprav. K historickým súvislostiam sme sa pokúsili dopracovať aj rozhovormi so staršou generáciou občanov.

Pozemkové úpravy ako vedný odbor svojím obsahom a náplňou zasahujú do viacerých vedných oblastí a preto príprava, projektovanie a realizácia pozemkových úprav sú chápané ako syntetizujúce nariadenia, ktoré učia dávať do správneho súladu poznatky jednotlivých disciplín tak, aby sa problémy krajiny riešili komplexne a na požadovanej úrovni.

Problematiku pozemkových úprav sme si osvojili štúdiom na podklade zákonných dokumentov. Vzhľadom k tomu, že sa jednalo o zákony, potrebovali sme sa bližšie oboznámiť s legislatívnym postupom. Naštudovali sme metodické podklady, ktoré sa týkajú pozemkových úprav. Keďže katastrálne územia sú rôznorodé pokúsili sme sa pri vytvorení elaborátu prípravného konania prispôsobiť a vyvodit' metodické postupy.

Pre tvorbu a náročnosť spracovania otázok pre anketu nám dopomohla literatúra pozemkových úprav. Naformulovali sme databázu s viac ako 100 otázkami rôzneho znenia a náročnosti. Na základe konzultácie s odborníkmi z danej oblasti a zamestnancami pozemkového úradu sme vybrali 15 najviac vyhovujúcich otázok pre širšiu verejnosť rôzneho veku a pohlavia.

Celkové zhodnotenie ankety vzhľadom k tomu, že na 10 z 15 otázok viac ako polovica opýtaných respondentov odpovedala áno je veľmi pozitívny. Z tohto hľadiska môžeme skonštatovať, že informovanosť o pozemkových úpravách je v celku na priemernej úrovni.

Zoznam použitej literatúry

1. ANTAL, J – FÍDLER, J. a i.1989. *Polnohospodárske meliorácie*. Bratislava : Príroda, 1989. 472 s. ISBN 80-07-00011-9
2. BEZÁKOVÁ, L – DOBIŠOVÁ, M. – PEKÁRIK, Š. 1996. *Pozemkové právo*. Nitra : VŠP Nitra, 1996. 1. vyd. 108 s. ISBN 80-7137-299-4
3. FECKO, M. 2010. *Aj v pôdohospodárstve je množstvo problémov*. In Parlamentný kuriér, časopis NR SR , ročník XVIII, 2010, č. CLXXXV. – CLXXXVI., s. 54-55, ISSN 1335-0307
4. GEISSE, E. a i. 2001. *Metodický návod – všeobecná časť. Konanie o začatí pozemkových úprav*. Bratislava : MP SR, 2001. 85s.
5. GEISSE, E. a i. 2004. *Metodický návod – všeobecná časť. Konanie o začatí pozemkových úprav a príprava realizácie spoločných zariadení a opatrení*. Bratislava : MP SR, 2004. 103s.
6. HREHOR, H. 2007. *Úprava pozemkového vlastníctva v rokoch 1918 – 1919 v Československu*. [online]. [cit. 2011-04-01]. Dostupné na internete : <<http://www.saske.sk/cas/archiv/2-2007/hrehor.html>>
7. HUDECOVÁ, L. 1997. *Pozemkové úpravy na Slovensku*. [online]. [cit. 2011-04-01]. Dostupné na internete : <<http://www.pce.sk/clanky/pozuprav.htm>>
8. JONÁŠ, F. a kol. 1990. *Pozemkové úpravy*. Praha : Štátní zemědělské nakladatelství 1990. 512 s. ISBN 80-209-0106-X
9. KORZÁR.SME. 2006. *Urbura a urbár*. [online]. [cit. 2011-04-01]. Dostupné na internete : <<http://korzar.sme.sk/c/4496035/urbura-a-urbar.html>>
10. KRAJČOVIČOVÁ, N 2009. *Slovensko na ceste k demokracii*. Bratislava : Historický ústav SAV, 2009. 267 s. ISBN 978-80-89396-01-6
11. LÁTEČKA, M. – MUCHOVÁ, Z. 2005. *Pozemkové úpravy a cesty*. Nitra : SPU v Nitre, 2005. 198 s. ISBN 80-8069-561-X
12. LÁTEČKA, M. 2000. *Pozemkové úpravy a cesty*. Nitra : SPU v Nitre, 2000. 188 s. ISBN 80-7137-698-1
13. LUKÁČ, Š. 2001 *Usporiadanie pozemkovej držby i pozemkového vlastníctva a aktuálne regulačné dokumenty pre pozemkové úpravy v SR*. [online]. [cit.

- 2011-04-01]. Dostupné na internete: <http://www.kgk.sk/Infoblok/Odborne_Pod_Vzdel/Uskutocnene/body_PozemUpr_KE_6.htm>
14. MAREK, J – NEJEDLÝ, A. 2006: *Kataster – Historický prehľad*. Bratislava : Slovenská spoločnosť geodetov a kartografov, 2006. 199 s. ISBN 80-231-0356-3
 15. MARSINA, R – KUŠÍK, M. 1959. *Urbáre feudálnych panstiev na Slovensku I*. Bratislava : SAV, 1959. 572 s.
 16. Metodický návod na spracovanie registra obnovenej evidencie pozemkov Bratislava: MP SR – ÚGKK SR, 2006. MN 74.20.73.47.00. [online]. [cit. 2011-04-01]. Dostupné na internete: <<http://katasternehnuteľnosti.sk/125-mn-7420734700-metodicky-navod-na-spracovanie-registra-obnovenej-evidencie-pozemkov/>>
 17. MP SR. 2002. *Usporiadanie pozemkového vlastníctva v Slovenskej republike*. Bratislava : MP SR, 2002. 266 s. editor: Ing. Peter Repáň. [online]. [cit. 2011-04-01]. Dostupné na internete : <www.mpsr.sk/download.php?fID=492>
 18. MUCHOVÁ, Z – KONC, Ľ. 2010 *Pozemkové úpravy – postupy, prístupy a vysvetlenia*. Nitra : SPU v Nitre, 2010. 223 s. ISBN 978-80-552-0426-0
 19. PAMIATKY, 2009. *Informátor č 40/2009*. [online]. [cit. 2011-04-01]. Dostupné na internete: <http://www.pamiatky.sk/pamiatky/data/File/ARCHIV/informator_40_09.pdf>
 20. SME, 2004. *Čo je register obnovenej evidencie pozemkov*. [online]. [cit. 2011-04-01]. Dostupné na internete: <<http://www.sme.sk/c/1812147/co-je-register-obnovenej-evidencie-pozemkov.html>>
 21. ŠTEFANOVIČ, M. 2006. *Pozemkové právo..* Bratislava : Eurounion, 299 s. 2006. ISBN 80-88984-92-0
 22. ŠUTAJ, Š. a i. 2004. *Dekréty Edvarda Beneša v povojnovom období*. Prešov : UNIVERSUM, 2004. 119 s. ISBN 80-89046-21-5
 23. Zákon č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, obvodných pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov

Prílohy

Príloha 1: Anketový listok